

PKO BANK POLSKI
SPÓŁKA AKCYJNA

ŚRÓDROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA
ZA IV KWARTAŁ 2008 ROKU

*Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej*

Luty 2009

SPIS TREŚCI

1.	PODSUMOWANIE I WYBRANE DANE FINANSOWE	3
2.	SKRÓCONE DANE FINANSOWE	5
2.1	SKRÓCONE DANE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BP SA	5
2.2	SKRÓCONE DANE FINANSOWE PKO BP SA	14
3.	KOMENTARZ DO SKRÓCONYCH DANYCH FINANSOWYCH	19
3.1	WYNIKI FINANSOWE	19
3.1.1.	GRUPA KAPITAŁOWA PKO BP SA	19
3.1.2.	PKO BP SA	21
3.2	ROZWÓJ BIZNESU	22
3.2.1.	DZIAŁALNOŚĆ WG SEGMENTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BP SA	22
3.2.2.	SEGMENT DETALICZNY	27
3.2.2.1.	Działalność PKO BP SA w segmencie detalicznym	27
3.2.2.2.	Działalność spółek Grupy Kapitałowej PKO BP SA w segmencie detalicznym	29
3.2.3.	SEGMENT KORPORACYJNY	30
3.2.3.1.	Działalność PKO BP SA w segmencie korporacyjnym	30
3.2.3.2.	Działalność spółek Grupy Kapitałowej PKO BP SA w segmencie korporacyjnym	31
3.2.4.	SEGMENT INWESTYCYJNY	31
3.2.4.1.	Działalność PKO BP SA w segmencie inwestycyjnym	31
3.2.4.2.	Działalność spółek Grupy Kapitałowej PKO BP SA w segmencie inwestycyjnym	32
3.2.5.	POZOSTAŁE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI	32
4.	INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE	33
4.1	ZASADY PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA RAPORTU FINANSOWEGO	33
4.2	ZMIANY PREZENTACJI	33
4.3	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	34
4.3.1.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM, RYNKOWYM I OPERACYJNYM	34
4.3.2.	RYZYKO KREDYTOWE	35
4.3.3.	RYZYKO RYNKOWE	36
4.3.4.	RYZYKO OPERACYJNE	37
4.3.5.	RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI	37
4.3.6.	ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	38
4.4	UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	38
4.5	OPIS GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BP SA	41
4.5.1.	JEDNOSTKI UJĘTE W SKONSOLIDOWANYCH DANYCH FINANSOWYCH	41
4.5.2.	OPIS ZMIAN W ORGANIZACJI JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH	42
4.5.3.	TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	42
5.	POZOSTAŁE INFORMACJE	43

1. PODSUMOWANIE I WYBRANE DANE FINANSOWE

ZYSK NETTO	PLN 3 300,6 MLN	+ 13,7%	(r/r)	w efekcie wzrostu pozycji dochodowych o 23,1% (r/r), przy wzroście kosztów o 6,3% (r/r)
WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ*	PLN 9 478,0 MLN	+ 23,1%	(r/r)	dzięki wzrostowi wyniku odsetkowego o 31,9% (r/r) i wyniku z pozycji wymiany o 41,4% (r/r)
WYNIK ODSETKOWY	PLN 6 127,3 MLN	+ 31,9%	(r/r)	w wyniku rozszerzenia marż depozytowych oraz wzrostu wolumenu portfela kredytowego o 32,4% (r/r)
WYNIK Z PROWIZJI I OPLAT	PLN 2 411,6 MLN	+ 3,4%	(r/r)	w efekcie wzrostu przychodów prowizyjnych z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek o 18,1% (r/r) oraz na skutek wzrostu liczby kart bankowych o 2,7% (r/r), przy jednoczesnym wzroście ich transakcyjności
KOSZTY	PLN -4 296,0 MLN	+ 6,3%	(r/r)	w wyniku wzrostu kosztów świadczeń pracowniczych o 6,1% (r/r) oraz kosztów rzeczowych o 5,3% (r/r)
ROE netto	25,2%	- 1,0	pp.	w wyniku wzrostu zysku netto o 13,7% (r/r), przy wzroście kapitałów własnych ogółem o 18,4% (r/r)
ROA netto	2,7%	- 0,04	pp.	przy wzroście aktywów o 24,2% (r/r)

* wynik na działalności biznesowej rozumiany jako suma pozycji dochodowych

WYBRANE DANE FINANSOWE dotyczące sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO BP SA				
	okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	okres od 01.01.2007 do 31.12.2007	okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
	w tys. PLN		w tys. EUR	
Wynik na działalności biznesowej *:	9 478 014	7 702 346	2 683 393	2 039 384
Wynik z tytułu odsetek	6 127 315	4 646 567	1 734 751	1 230 292
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2 411 580	2 331 847	682 761	617 413
Wynik pozostały	939 119	723 932	265 881	191 679
Ogólne koszty administracyjne	(4 296 046)	(4 040 845)	(1 216 287)	(1 069 912)
Wynik z działalności operacyjnej	4 176 572	3 604 858	1 182 461	954 474
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	(1 005 396)	(56 643)	(284 645)	(14 998)
Zysk (strata) brutto	4 192 166	3 609 230	1 186 876	955 632
Zysk (strata) netto roku bieżącego (z uwzględnieniem udziałowców mniejszościowych)	3 319 131	2 941 392	939 705	778 805
Zysk (strata) netto	3 300 618	2 903 632	934 463	768 807
Przepływy pieniężne netto	(962 073)	(4 901 890)	(272 380)	(1 297 895)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	3 220 104	(9 085 833)	911 668	(2 405 696)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	(3 075 138)	665 615	(870 626)	176 238
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	(1 107 039)	3 518 328	(313 422)	931 563
Kapitał własny ogółem	14 177 960	11 979 015	3 398 035	3 344 225
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	14 131 744	11 920 949	3 386 958	3 328 015
Kapitał podstawowy - Tier 1	11 265 718	8 449 415	2 700 057	2 358 854
Kapitał uzupełniający - Tier 2	1 528 517	1 517 988	366 340	423 782
Wskaźniki giełdowe				
zysk na akcję - podstawowy z zysku za okres	3,30	2,90	0,93	0,77
zysk na akcję - rozwodniony z zysku za okres	3,30	2,90	0,93	0,77
P/BV	2,50	4,39	2,50	4,39
P/E	10,76	18,12	10,76	18,12

* wynik na działalności biznesowej rozumiany jako suma pozycji dochodowych

WYBRANE DANE FINANSOWE dotyczące skróconego sprawozdania finansowego PKO BP SA				
	okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	okres od 01.01.2007 do 31.12.2007	okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
	w tys. PLN		w tys. EUR	
Wynik na działalności biznesowej *:	8 905 850	7 057 516	2 521 404	1 868 650
Wynik z tytułu odsetek	5 968 083	4 503 107	1 689 670	1 192 308
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2 132 815	1 993 772	603 838	527 900
Wynik pozostały	804 952	560 637	227 896	148 442
Ogólne koszty administracyjne	(3 969 247)	(3 685 423)	(1 123 764)	(975 806)
Wynik z działalności operacyjnej	3 912 673	3 327 145	1 107 747	880 943
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	(1 023 930)	(44 948)	(289 893)	(11 901)
Zysk (strata) brutto	3 912 673	3 327 145	1 107 747	880 943
Zysk (strata) netto	3 061 204	2 719 991	866 681	720 184
Przepływy pieniężne netto	(945 615)	(4 849 265)	(267 720)	(1 283 961)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	3 429 872	(8 252 025)	971 057	(2 184 925)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	(3 048 466)	473 187	(863 075)	125 288
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	(1 327 021)	2 929 573	(375 703)	775 676
Kapitał własny ogółem	13 709 316	11 729 541	3 285 715	3 274 579
Kapitał podstawowy - Tier 1	11 003 657	8 324 410	2 637 249	2 323 956
Kapitał uzupełniający - Tier 2	1 294 488	1 202 935	310 250	335 828
Wskaźniki giełdowe				
zysk na akcję - podstawowy z zysku za okres	3,06	2,72	0,87	0,72
zysk na akcję - rozwodniony z zysku za okres	3,06	2,72	0,87	0,72
P/BV	2,59	4,48	2,59	4,48
P/E	11,60	19,34	11,60	19,34

* wynik na działalności biznesowej rozumiany jako suma pozycji dochodowych

2. SKRÓCONE DANE FINANSOWE¹

2.1 SKRÓCONE DANE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BP SA

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA					
	Noty	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przychody z tytułu odsetek		2 536 638	9 033 781	1 847 092	6 559 333
Koszty z tytułu odsetek		(918 249)	(2 906 466)	(531 280)	(1 912 766)
Wynik z tytułu odsetek	1	1 618 389	6 127 315	1 315 812	4 646 567
Przychody z tytułu prowizji i opłat		790 457	3 144 760	818 855	3 083 416
Koszty z tytułu prowizji i opłat		(178 345)	(733 180)	(207 202)	(751 569)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2	612 112	2 411 580	611 653	2 331 847
Przychody z tytułu dywidend		18 056	21 956	22	3 293
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	3	(27 901)	(120 667)	(22 477)	(73 314)
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych		(674)	(2 986)	2 911	6 543
Wynik z pozycji wymiany		187 922	749 118	140 559	529 779
Pozostałe przychody operacyjne		225 379	701 105	288 581	620 057
Pozostałe koszty operacyjne		(90 022)	(409 407)	(113 444)	(362 426)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	4	135 357	291 698	175 137	257 631
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	5	(577 367)	(1 005 396)	80 643	(56 643)
Ogólne koszty administracyjne	6	(1 238 202)	(4 296 046)	(1 241 109)	(4 040 845)
Wynik z działalności operacyjnej		727 692	4 176 572	1 063 151	3 604 858
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i współzależnych		(3 707)	15 594	3 441	4 372
Zysk brutto		723 985	4 192 166	1 066 592	3 609 230
Podatek dochodowy		(177 070)	(873 035)	(182 379)	(667 838)
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców mniejszościowych)		546 915	3 319 131	884 213	2 941 392
Zyski i straty udziałowców mniejszościowych		(1 210)	18 513	9 442	37 760
Zysk netto przypadający na jednostkę dominującą	7	548 125	3 300 618	874 771	2 903 632
Zysk na jedną akcję					
podstawowy z zysku za okres		0,55	3,30	0,87	2,90
rozwodniony z zysku za okres		0,55	3,30	0,87	2,90

¹ Dane w niniejszym rozdziale są prezentowane w tys. zł.

BILANS GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA			
AKTYWA	Noty	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Kasa, środki w Banku Centralnym		5 836 892	4 682 627
Należności od banków	9	3 363 599	5 261 236
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		1 496 147	1 202 919
Pochodne instrumenty finansowe		3 687 493	1 556 736
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		4 555 544	8 314 444
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	10	101 176 184	76 417 149
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		8 614 913	5 716 238
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współzależne		247 145	178 584
Zapasy		622 410	365 304
Wartości niematerialne		1 352 778	1 183 491
Rzeczowe aktywa trwałe		2 964 659	2 820 103
<i>w tym: nieruchomości inwestycyjne</i>		24 169	32 766
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		6 649	187 939
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11	200 312	72 154
Inne aktywa		630 452	578 676
SUMA AKTYWÓW		134 755 177	108 537 600
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	Noty	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		2 816	1 279
Zobowiązania wobec innych banków		6 988 603	4 703 114
Pochodne instrumenty finansowe		6 150 337	1 279 925
Zobowiązania wobec klientów	12	102 939 281	86 579 510
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych		211 573	178 860
Zobowiązania podporządkowane		1 618 755	1 614 885
Pozostałe zobowiązania		1 667 776	1 732 333
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		468 182	9 932
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11	20 585	4 446
Rezerwy	11	509 309	454 301
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		120 577 217	96 558 585
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy		1 000 000	1 000 000
Pozostałe kapitały		9 835 307	8 137 270
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(57 413)	(47 761)
Niepodzielony wynik finansowy		53 232	(72 192)
Wynik okresu bieżącego		3 300 618	2 903 632
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		14 131 744	11 920 949
Kapitały mniejszości		46 216	58 066
Kapitał własny ogółem		14 177 960	11 979 015
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO		134 755 177	108 537 600
Współczynnik wypłacalności (%)	13 - 19	11,28	12,02*

* w zakresie kapitałów dane porównywalne (wynikające ze zmian w ustawie prawo bankowe oraz z publikacji Uchwały 2/2007 KNB), brak porównywalności w zakresie wymogów kapitałowych (za 31.12.2008 wyliczone zgodnie z NUK, podstawowa różnica, to inna metodologia wyliczenia wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe oraz wyliczenie wymogu na ryzyko operacyjne)

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM GRUPY KAPITAŁOWEJ
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Wyszczególnienie	Okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	Okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Kapitał zakładowy	1 000 000	1 000 000
Pozostałe kapitały, w tym:	9 835 307	8 137 270
Kapitał zapasowy	7 274 717	5 592 311
Kapitał z aktualizacji wyceny	(33 237)	(43 066)
<i>różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży</i>	<i>(33 237)</i>	<i>(43 066)</i>
Kapitał rezerwowy	1 523 827	1 518 025
Fundusz ogólnego ryzyka	1 070 000	1 070 000
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(57 413)	(47 761)
Niepodzielony wynik finansowy	53 232	(72 192)
Wynik roku bieżącego	3 300 618	2 903 632
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	14 131 744	11 920 949
Kapitały mniejszości	46 216	58 066
<i>w tym: wynik okresu bieżącego</i>	<i>18 513</i>	<i>37 760</i>
Kapitał własny ogółem	14 177 960	11 979 015
Źródła zmiany kapitałów		
Kapitał własny na koniec poprzedniego okresu	11 979 015	10 180 580
Zmiany kapitału		
Zysk (strata) netto roku bieżącego przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	3 300 618	2 903 632
Zyski i straty udziałowców mniejszościowych	18 513	37 760
Różnice z wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	7 319	(46 900)
Różnice z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	(23 786)	(34 089)
Inne zwiększenia/zmniejszenia kapitału	(1 103 719)	(1 061 968)
Kapitał własny ogółem	14 177 960	11 979 015

SKRÓCONY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

	Okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	Okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 220 104	(9 085 833)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 075 138)	665 615
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(1 107 039)	3 518 328
Przepływy pieniężne netto razem	(962 073)	(4 901 890)
Środki pieniężne na początek okresu	9 232 316	14 134 206
Środki pieniężne na koniec okresu	8 270 243	9 232 316
Składniki środków pieniężnych	8 270 243	9 232 316
gotówka w kasie	2 415 629	1 708 937
należności od Banku Centralnego	3 421 263	2 973 690
bieżące należności od instytucji finansowych	2 425 385	4 541 569
środki Domu Maklerskiego w Funduszu Gwarancyjnym Giełdy	7 966	8 120

POZYCJE POZABILANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone:	22 729 534	19 371 569
finansowe	18 426 835	15 486 297
gwarancyjne	4 302 699	3 885 272
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	426 287 641	418 646 951
Pozostałe, w tym:	15 365 924	18 269 487
zobowiązania nieodwołalne	7 714 609	8 860 369
otrzymane zabezpieczenia	7 651 315	9 409 118
Pozycje pozabilansowe razem	464 383 099	456 288 007

NOTY OBJAŚNIAJĄCE

WYNIK ODSETKOWY
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 1	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przychody odsetkowe z tytułu:	2 536 638	9 033 781	1 847 092	6 559 333
Kredytów i pożyczek udzielonych klientom	2 192 939	7 683 621	1 528 142	5 164 104
Papierów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	112 794	444 426	130 012	561 346
Lokat w innych bankach	74 831	388 768	100 241	491 078
Inwestycyjnych papierów wartościowych	103 899	345 130	60 685	245 352
Papierów wartościowych z portfela PDO	18 279	64 046	7 109	24 527
Pozostałe	33 896	107 790	20 903	72 926
Koszty odsetkowe z tytułu:	(918 249)	(2 906 466)	(531 280)	(1 912 766)
Zobowiązań wobec klientów	(858 528)	(2 657 756)	(448 653)	(1 697 116)
Depozytów innych banków	(6 439)	(49 465)	(34 536)	(106 678)
Własnej emisji papierów dłużnych	(36 118)	(131 721)	(20 887)	(28 711)
Pozostałe	(17 164)	(67 524)	(27 204)	(80 261)
Wynik z tytułu odsetek	1 618 389	6 127 315	1 315 812	4 646 567

WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 2	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przychody z tytułu prowizji i opłat z tytułu:	790 457	3 144 760	818 855	3 083 416
Udzielonych kredytów i pożyczek	81 758	315 641	68 890	267 169
Obsługi rachunków bankowych	203 194	805 449	195 083	770 642
Kart płatniczych	228 668	851 370	199 928	703 023
Obsługi funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	84 304	448 071	169 936	630 190
Operacji kasowych	45 513	188 345	49 715	204 077
Ubezpieczania kredytów i pozostałe	147 020	535 884	135 303	508 315
Koszty z tytułu prowizji i opłat z tytułu:	(178 345)	(733 180)	(207 202)	(751 569)
Kart płatniczych	(85 092)	(309 766)	(69 303)	(254 078)
Usług akwizycyjnych	(36 561)	(134 773)	(34 904)	(129 005)
Kosztów poniesionych za zarządzanie aktywami funduszy inwestycyjnych oraz OFE	(9 410)	(73 719)	(51 747)	(126 606)
Ubezpieczenia kredytów i pozostałe	(47 282)	(214 922)	(51 248)	(241 880)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	612 112	2 411 580	611 653	2 331 847

WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 3	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Portfel papierów wartościowych PDO	2 536	(5 198)	(3 625)	(8 679)
Instrumenty pochodne	(40 360)	(78 770)	102 050	261 210
Pozostałe	33	73	(1)	(8)
Portfel papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	9 890	(36 772)	(120 901)	(325 837)
RAZEM	(27 901)	(120 667)	(22 477)	(73 314)

**POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA**

Nota 4	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Pozostałe przychody operacyjne, w tym z tytułu:	225 379	701 105	288 581	620 057
Sprzedaży produktów, towarów i materiałów	91 356	391 753	222 348	430 315
Przychody uboczne	5 217	25 162	2 753	25 257
Sprzedaży udziałów w jednostkach podporządkowanych	244	13 171	1 101	1 101
Sprzedaży, likwidacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych	3 602	15 065	12 592	24 702
Pozostałe	124 960	255 954	49 787	138 682
Pozostałe koszty operacyjne, w tym z tytułu:	(90 022)	(409 407)	(113 444)	(362 426)
Sprzedaży produktów, towarów i materiałów	(53 054)	(259 794)	(81 928)	(229 093)
Sprzedaży, likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(13 982)	(28 321)	(7 915)	(23 636)
Pozostałe	(22 986)	(121 292)	(23 601)	(109 697)
Razem	135 357	291 698	175 137	257 631

**ODPISY NA UTRATĘ WARTOŚCI SKŁADNIKÓW AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ GRUPY KAPITAŁOWEJ
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA ODNIESIONE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT**

Nota 5	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Wynik z tytułu odpisów na utratę wartości:				
Kredytów i pożyczek	(477 934)	(950 612)	(10 323)	(124 549)
Zobowiązań pozabilansowych	6 175	6 386	2 228	(11 144)
Papierów wartościowych i aktywów finansowych oraz wartości firmy z konsolidacji	(85 843)	(22 192)	1 595	(3 397)
Pozostałych zobowiązań oraz rzeczowych aktywów trwałych	(19 765)	(38 978)	87 143	82 447
Razem	(577 367)	(1 005 396)	80 643	(56 643)

**OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA**

Nota 6	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Świadczenia pracownicze	(683 391)	(2 429 165)	(677 140)	(2 288 712)
Koszty rzeczowe	(420 515)	(1 356 437)	(446 302)	(1 288 548)
Amortyzacja	(114 171)	(429 904)	(96 590)	(382 166)
Pozostałe	(20 125)	(80 540)	(21 077)	(81 419)
Razem	(1 238 202)	(4 296 046)	(1 241 109)	(4 040 845)

ZYSK SKONSOLIDOWANY
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 7	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
PKO BP	379 744	3 061 204	792 134	2 719 991
PKO TFI	16 143	104 873	34 094	122 853
KREDOBANK	(196 991)	(196 293)	(1 795)	2 844
Grupa BFL	2 522	8 828	1 677	8 867
Grupa PTE	72 785	90 029	5 792	24 359
CFP	1 135	10 992	3 004	4 180
eService	9 002	27 873	5 167	20 003
Grupa PKO Inwestycje	(8 283)	(5 095)	16 321	13 621
Inteligo	3 160	25 473	6 771	22 082
BTK	(219)	818	(532)	(934)
PKO Finance AB	125	96	-	-
korekty konsolidacyjne	269 002	171 820	12 138	(34 234)
Zysk netto skonsolidowany	548 125	3 300 618	874 771	2 903 632

STAN BILANSOWY UTRATY WARTOŚCI SKŁADNIKÓW AKTYWÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 8	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Należności z tytułu kredytów, pożyczek, zrealizowanych gwarancji i lokat	2 877 693	2 415 879
Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne	17 408	18 426
Aktywa finansowe	106 134	91 663
Inne aktywa	99 865	84 546
Razem	3 101 100	2 610 514

STRUKTURA NALEŻNOŚCI OD BANKÓW
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 9	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Należności od banków brutto, w tym:	3 391 710	5 261 512
Rachunki bieżące	384 686	152 701
Lokaty	2 106 309	4 676 670
Kredyty i pożyczki	289 636	372 257
Inne	611 079	59 884
Stan odpisów na należności od banków	(28 111)	(276)
Razem	3 363 599	5 261 236

STRUKTURA KREDYTÓW I POŻYCZEK UDZIELONYCH KLIENTOM
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 10	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Kredyty i pożyczki brutto, w tym:	104 025 766	78 832 752
konsumpcyjne	20 776 264	18 303 165
gospodarcze	37 137 849	26 810 539
mieszkaniowe	45 589 436	33 260 792
Odsetki	522 217	458 256
Stan odpisów na kredyty i pożyczki	(2 849 582)	(2 415 603)
Razem	101 176 184	76 417 149

KOREKTY Z TYTUŁU REZERW, REZERWA I AKTYWO Z TYTUŁU ODROZONEGO
PODATKU DOCHODOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 11	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20 585	4 446
Stan aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	200 312	72 154
Stan rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	30 895	34 903
Stan rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników	446 028	399 986
Stan rezerwy na inne przyszłe zobowiązania	32 386	19 412
Razem	730 206	530 901

STRUKTURA ZOBOWIĄZAŃ WOBEC KLIENTÓW
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 12	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Depozyty, w tym:	102 939 281	86 579 510
bieżące	40 337 421	39 360 526
terminowe	62 601 860	47 218 984

INSTRUMENTY BILANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA na 31.12.2008

Nota 13	wartość bilansowa	wartość ważona ryzykiem
Portfel bankowy	130 651 796	85 012 537
Portfel handlowy	4 103 381	1 066 500
Razem	134 755 177	86 079 037

INSTRUMENTY POZABILANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA na 31.12.2008

Nota 14	równoważnik kredytowy	wartość ważona
Instrumenty pochodne	241 574 199	2 453 864
Portfel bankowy	43 933 292	415 606
w tym długoterminowe instrumenty walutowe	14 798 243	233 121
Portfel handlowy	197 640 907	2 038 258
w tym długoterminowe instrumenty walutowe	2 368 952	25 527
Pozostałe pozabilansowe	30 519 046	9 229 646
Portfel bankowy	29 697 837	8 571 498
Portfel handlowy	821 209	658 148
Razem	272 093 245	11 683 510

WYMOGI KAPITAŁOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA na 31.12.2008

Nota 15	wartość ważona ryzykiem	wymóg kapitałowy
Ryzyko kredytowe - portfel bankowy	93 999 641	7 519 971
Ryzyko kredytowe kontrahenta - portfel handlowy	2 038 258	163 061
Ryzyko rynkowe		202 677
Ryzyko walutowe - oba portfele		-
Ryzyko cen towarów - portfel handlowy		-
Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych - portfel handlowy		1 069
Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych - portfel handlowy		167 505
Ryzyko ogólne stóp procentowych - portfel handlowy		34 103
Ryzyko operacyjne - oba portfele		1 252 826
Inne		-
Ryzyko rozliczenia - dostawy - portfel handlowy		-
Ryzyko gwarantowania emisji papierów wartościowych - portfel handlowy		-
Inne		-
Razem: całkowity wymóg kapitałowy		9 138 535

INSTRUMENTY BILANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA na 31.12.2007*

Nota 16	wartość bilansowa	wartość ważona ryzykiem
Portfel bankowy	105 568 443	74 699 683
Portfel handlowy	3 000 241	1 099 072
Razem	108 568 683	75 798 755

* w zakresie kapitałów dane porównywalne (wynikające ze zmian w ustawie Prawo bankowe oraz z publikacji Uchwały 2/2007 KNB), brak porównywalności w zakresie wymogów kapitałowych (za 31.12.2008 wyliczone zgodnie z NUK, podstawowa różnica, to inna metodologia wyliczenia wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe oraz wyliczenie wymogu na ryzyko operacyjne)

INSTRUMENTY POZABILANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA na 31.12.2007*

Nota 17	równoważnik kredytowy	wartość ważona
Instrumenty pochodne	213 809 611	498 710
Portfel bankowy	38 235 646	230 591
<i>w tym długoterminowe instrumenty walutowe</i>	6 500 689	99 956
Portfel handlowy	175 573 965	268 119
<i>w tym długoterminowe instrumenty walutowe</i>	694 990	15 596
Pozostałe pozabilansowe	29 406 484	6 334 030
Portfel bankowy	27 941 868	5 085 761
Portfel handlowy	1 464 616	1 248 269
Razem	243 216 095	6 832 740

* w zakresie kapitałów dane porównywalne (wynikające ze zmian w ustawie Prawo bankowe oraz z publikacji Uchwały 2/2007 KNB), brak porównywalności w zakresie wymogów kapitałowych (za 31.12.2008 wyliczone zgodnie z NUK, podstawowa różnica, to inna metodologia wyliczenia wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe oraz wyliczenie wymogu na ryzyko operacyjne)

WYMOGI KAPITAŁOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA na 31.12.2007*

Nota 18	wartość ważona ryzykiem	wymóg kapitałowy
Ryzyko kredytowe - portfel bankowy	80 016 035	6 401 283
Ryzyko kredytowe kontrahenta - portfel handlowy	268 119	24 248
Ryzyko rynkowe		220 143
Ryzyko walutowe - oba portfele		-
Ryzyko cen towarów - portfel handlowy		-
Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych - portfel handlowy		1 187
Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych - portfel handlowy		166 633
Ryzyko ogólne stóp procentowych - portfel handlowy		52 322
Inne		-
Ryzyko rozliczenia - dostawy - portfel handlowy		-
Ryzyko gwarantowania emisji papierów wartościowych - portfel handlowy		-
Inne		-
Razem: całkowity wymóg kapitałowy		6 645 674

* w zakresie kapitałów dane porównywalne (wynikające ze zmian w ustawie Prawo bankowe oraz z publikacji Uchwały 2/2007 KNB), brak porównywalności w zakresie wymogów kapitałowych (za 31.12.2008 wyliczone zgodnie z NUK, podstawowa różnica, to inna metodologia wyliczenia wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe oraz wyliczenie wymogu na ryzyko operacyjne)

FUNDUSZE WŁASNE ORAZ KAPITAŁ KRÓTKOTERMINOWY
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA
(DLA CELÓW WYMOGU KAPITAŁOWEGO)

Nota 19	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007*
Fundusze podstawowe (Tier 1)	11 265 718	8 449 415
Kapitał podstawowy	1 000 000	1 000 000
Kapitał zapasowy	7 274 717	5 592 311
Kapitał rezerwowy	1 523 827	1 518 025
Fundusz ogólnego ryzyka	1 070 000	1 070 000
Wynik okresu bieżącego w części zweryfikowanej przez biegłego rewidenta po pomniejszeniu o oczekiwane obciążenia	1 824 745	653 720
Wynik z lat ubiegłych pozostały	53 232	(72 192)
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży	(43 346)	(55 228)
Zaangażowanie kapitałowe (50%)	(73 482)	(84 035)
Wartości niematerialne	(1 352 778)	(1 183 491)
w tym wartość firmy	(164 720)	(234 066)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(57 413)	(47 761)
Kapitały mniejszości	46 216	58 066
Fundusze uzupełniające (Tier 2)	1 528 517	1 517 988
Zobowiązania podporządkowane zaliczone do funduszy uzupełniających	1 600 700	1 600 700
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży (w wysokości 60% wartości przed opodatkowaniem)	1 298	1 323
Zaangażowanie kapitałowe (50%)	(73 481)	(84 035)
Kapitał krótkoterminowy (Tier 3)	91 048	15 997
Razem: fundusze własne i kapitał krótkoterminowy	12 885 283	9 983 400

* w zakresie kapitałów dane porównywalne (wynikające ze zmian w ustawie Prawo bankowe oraz z publikacji Uchwały 2/2007 KNB), brak porównywalności w zakresie wymogów kapitałowych (za 31.12.2008 wyliczone zgodnie z NUK, podstawowa różnica, to inna metodologia wyliczenia wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe oraz wyliczenie wymogu na ryzyko operacyjne)

2.2 SKRÓCONE DANE FINANSOWE PKO BP SA

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA					
	Noty	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przychody z tytułu odsetek		2 430 362	8 646 426	1 760 054	6 245 091
Koszty z tytułu odsetek		(859 097)	(2 678 343)	(484 519)	(1 741 984)
Wynik z tytułu odsetek	1	1 571 265	5 968 083	1 275 535	4 503 107
Przychody z tytułu prowizji i opłat		726 954	2 813 078	701 688	2 648 092
Koszty z tytułu prowizji i opłat		(177 811)	(680 263)	(181 144)	(654 320)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2	549 143	2 132 815	520 544	1 993 772
Przychody z tytułu dywidend		18 055	130 896	22	52 113
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	3	(24 300)	(114 968)	(21 733)	(76 746)
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych		680	(951)	2 912	6 521
Wynik z pozycji wymiany		193 259	743 928	138 669	522 693
Pozostałe przychody operacyjne		36 922	160 736	47 963	140 607
Pozostałe koszty operacyjne		(49 559)	(114 689)	(19 721)	(84 551)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	4	(12 637)	46 047	28 242	56 056
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości		(604 479)	(1 023 930)	87 316	(44 948)
Ogólne koszty administracyjne	5	(1 113 016)	(3 969 247)	(1 073 929)	(3 685 423)
Wynik z działalności operacyjnej		577 970	3 912 673	957 578	3 327 145
Zysk brutto		577 970	3 912 673	957 578	3 327 145
Podatek dochodowy		(198 226)	(851 469)	(165 444)	(607 154)
Zysk netto		379 744	3 061 204	792 134	2 719 991
Zysk na jedną akcję					
podstawowy z zysku za okres		0,38	3,06	0,79	2,72
rozwodniony z zysku za okres		0,38	3,06	0,79	2,72

BILANS
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

AKTYWA	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Kasa, środki w Banku Centralnym	5 758 248	4 594 084
Należności od banków	3 906 973	5 315 799
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 496 147	1 202 919
Pochodne instrumenty finansowe	3 689 368	1 556 750
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 546 497	8 101 534
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	98 170 312	73 822 193
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	8 756 511	5 841 553
Inwestycje w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone	823 518	1 054 395
Wartości niematerialne	1 155 042	927 610
Rzeczowe aktywa trwałe	2 462 967	2 270 480
<i>w tym: nieruchomości inwestycyjne</i>	24 169	32 766
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	187 707
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	127 878	35 531
Inne aktywa	470 557	429 699
SUMA AKTYWÓW	131 364 018	105 340 254
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	2 816	1 279
Zobowiązania wobec innych banków	5 699 452	3 624 455
Pochodne instrumenty finansowe	6 150 337	1 280 265
Zobowiązania wobec klientów	101 856 930	85 215 463
Zobowiązania podporządkowane	1 618 755	1 614 885
Pozostałe zobowiązania	1 355 396	1 421 321
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	466 370	-
Rezerwy	504 646	453 045
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	117 654 702	93 610 713
Kapitał własny		
Kapitał zakładowy	1 000 000	1 000 000
Pozostałe kapitały	9 648 112	8 009 550
Wynik okresu bieżącego	3 061 204	2 719 991
Kapitał własny ogółem	13 709 316	11 729 541
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO	131 364 018	105 340 254
Współczynnik wypłacalności (%)	11,21	11,87*

* w zakresie kapitałów dane porównywalne (wynikające ze zmian w ustawie Prawo bankowe oraz z publikacji Uchwały 2/2007 KNB), brak porównywalności w zakresie wymogów kapitałowych (za 31.12.2008 wyliczone zgodnie z NUK, podstawowa różnica, to inna metodologia wyliczenia wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe oraz wyliczenie wymogu na ryzyko operacyjne)

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Wyszczególnienie	Okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	Okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Kapitał zakładowy	1 000 000	1 000 000
Pozostałe kapitały, w tym:	9 648 112	8 009 550
Kapitał zapasowy	7 216 986	5 591 995
Kapitał z aktualizacji wyceny	(33 874)	(42 445)
<i>różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży</i>	<i>(33 874)</i>	<i>(42 445)</i>
Kapitał rezerwowy	1 395 000	1 390 000
Fundusz ogólnego ryzyka	1 070 000	1 070 000
Niepodzielony wynik finansowy	-	-
Wynik roku bieżącego	3 061 204	2 719 991
Kapitał własny ogółem	13 709 316	11 729 541
Źródła zmiany kapitałów		
Kapitał własny na koniec poprzedniego okresu	11 729 541	10 035 724
Zmiany kapitału		
Zysk (strata) netto Banku	3 061 204	2 719 991
Różnice z wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	8 571	(46 174)
Inne zwiększenia/zmniejszenia kapitału	(1 090 000)	(980 000)
Kapitał własny ogółem	13 709 316	11 729 541

SKRÓCONY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Wyszczególnienie	Okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	Okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 429 872	(8 252 025)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 048 466)	473 187
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(1 327 021)	2 929 573
Przepływy pieniężne netto, razem	(945 615)	(4 849 265)
Środki pieniężne na początek okresu	9 001 426	13 850 691
Środki pieniężne na koniec okresu	8 055 811	9 001 426
Składniki środków pieniężnych	8 055 811	9 001 426
gotówka w kasie	2 336 985	1 620 394
należności od Banku Centralnego	3 421 263	2 973 690
bieżące należności od instytucji finansowych	2 289 597	4 399 222
środki Domu Maklerskiego w Funduszu Gwarancyjnym Giełdy	7 966	8 120

POZYCJE POZABILANSOWE
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone:	23 041 809	19 659 505
finansowe	18 482 266	15 442 749
gwarancyjne	4 559 543	4 216 756
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	426 400 785	418 738 219
Pozostałe, w tym:	11 211 363	13 386 552
zobowiązania nieodwołalne	7 714 609	8 856 029
otrzymane zabezpieczenia	3 496 754	4 530 523
Pozycje pozabilansowe razem	460 653 957	451 784 276

NOTY OBJAŚNIAJĄCE

WYNIK ODSETKOWY
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 1	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przychody odsetkowe z tytułu:	2 430 362	8 646 426	1 760 054	6 245 091
Kredytów i pożyczek udzielonych klientom	2 084 812	7 296 124	1 441 064	4 859 524
Papierów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	109 786	433 975	125 164	549 200
Lokat w innych bankach	75 981	389 275	102 071	490 256
Inwestycyjnych papierów wartościowych	107 745	355 460	64 786	249 718
Papierów wartościowych z portfela PDO	18 279	64 046	7 109	24 527
Pozostałe	33 759	107 546	19 860	71 866
Koszty odsetkowe z tytułu:	(859 097)	(2 678 343)	(484 519)	(1 741 984)
Zobowiązań wobec klientów	(809 855)	(2 496 984)	(433 036)	(1 572 859)
Depozytów innych banków	(17 754)	(60 771)	(28 959)	(106 663)
Własnej emisji papierów dłużnych	(31 028)	(115 315)	(17 511)	(17 511)
Pozostałe	(460)	(5 273)	(5 013)	(44 951)
Wynik z tytułu odsetek	1 571 265	5 968 083	1 275 535	4 503 107

WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 2	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przychody z tytułu prowizji i opłat z tytułu:	726 954	2 813 078	701 688	2 648 092
Udzielonych kredytów i pożyczek	83 027	313 309	69 929	262 635
Obsługi rachunków bankowych	195 319	780 759	189 137	748 760
Kart płatniczych	230 935	848 610	202 390	701 759
Obsługi funduszy inwestycyjnych (w tym opłaty za zarządzanie)	27 633	159 570	60 228	240 330
Operacji kasowych	45 513	188 345	49 665	203 871
Ubezpieczania kredytów i pozostałe	144 527	522 485	130 339	490 737
Koszty z tytułu prowizji i opłat z tytułu:	(177 811)	(680 263)	(181 144)	(654 320)
Kart płatniczych	(95 482)	(348 243)	(79 522)	(283 868)
Usług akwizycyjnych	(36 565)	(134 773)	(34 903)	(129 001)
Ubezpieczania kredytów i pozostałe	(45 764)	(197 247)	(66 719)	(241 451)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	549 143	2 132 815	520 544	1 993 772

WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA

Nota 3	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Portfel papierów wartościowych PDO	2 536	(5 198)	(6 231)	(11 285)
Instrumenty pochodne	(39 349)	(77 551)	101 578	260 798
Pozostałe	33	73	(1)	(8)
Portfel papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	12 480	(32 292)	(117 079)	(326 251)
RAZEM	(24 300)	(114 968)	(21 733)	(76 746)

**POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA**

Nota 4	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Pozostałe przychody operacyjne, w tym z tytułu:	36 922	160 736	47 963	140 607
Przychodów ubocznych	4 755	22 849	2 218	23 842
Sprzedaży udziałów w jednostkach podporządkowanych	-	3 746	-	-
Sprzedaży, likwidacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych	1 386	6 130	10 267	17 555
Pozostałych	30 781	128 011	35 478	99 210
Pozostałe koszty operacyjne, w tym z tytułu:	(49 559)	(114 689)	(19 721)	(84 551)
Sprzedaży, likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(9 603)	(13 152)	(4 388)	(14 460)
Pozostałych	(39 956)	(101 537)	(15 333)	(70 091)
Razem	(12 637)	46 047	28 242	56 056

**OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA**

Nota 5	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Świadczenia pracownicze	(640 153)	(2 269 539)	(638 676)	(2 155 112)
Koszty rzeczowe	(362 192)	(1 270 174)	(336 248)	(1 138 944)
Amortyzacja	(93 616)	(361 382)	(83 217)	(323 755)
Pozostałe	(17 055)	(68 152)	(15 788)	(67 612)
Razem	(1 113 016)	(3 969 247)	(1 073 929)	(3 685 423)

3. KOMENTARZ DO SKRÓCONYCH DANYCH FINANSOWYCH

3.1 WYNIKI FINANSOWE

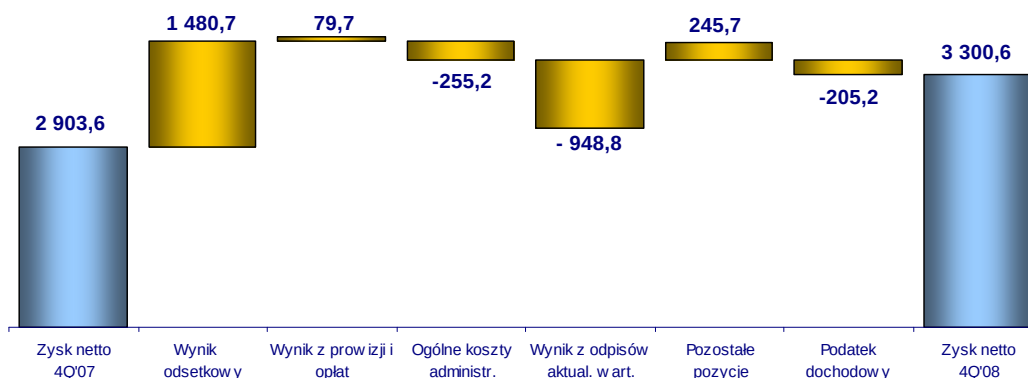
3.1.1. Grupa Kapitałowa PKO BP SA

Wyniki finansowe i wskaźniki efektywności

Skonsolidowany zysk netto Grupy Kapitałowej PKO BP SA uzyskany w całym 2008 roku oraz w IV kwartale 2008 roku wyniósł odpowiednio 3 300,6 mln zł oraz 548,1 mln zł i był odpowiednio o 397,0 mln zł wyższy oraz 326,6 mln zł niższy niż w porównywalnych okresach 2007 roku.

W 2008 roku Grupa Kapitałowa PKO BP SA dokonała odpisu na należności w spółce zależnej Kredobank SA w wysokości (-)263,9 mln zł, w tym w IV kwartale 2008 roku w wysokości (-)246,3 mln zł, jak również dodatkowo w IV kwartale Grupa dokonała odpisu na utratę wartości spółki Kredobank SA w wysokości (-)76,4 mln zł w związku z dokonaniem dodatkowym przeglądem portfela kredytowego Kredobank SA oraz sytuacją gospodarczą na Ukrainie. Bez uwzględnienia łącznego wpływu Kredobank SA, w tym dodatkowych pozycji rachunku zysków i strat tej Spółki w wysokości 67,6 mln zł, wynik finansowy Grupy Kapitałowej w 2008 roku wyniósłby 3 573,3 mln zł, w tym w IV kwartale 2008 roku 821,5 mln zł, i byłby wyższy o 669,6 mln zł w relacji do wyniku roku ubiegłego.

Wykres 1. Zmiana pozycji rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej PKO BP SA (w mln zł)

Wskaźnik kosztów do dochodów (C/I) po IV kwartale 2008 roku ukształtował się na poziomie 45,3% i był niższy o 7,14 pp. niż w analogicznym okresie 2007 roku. Wskaźniki zwrotu z aktywów i kapitałów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Podstawowe wskaźniki finansowe Grupy Kapitałowej PKO BP SA

Wskaźniki			
Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007	Zmiana
ROA brutto (wynik finansowy brutto/średni stan aktywów)	3,4%	3,4%	0,02 pp.
ROA netto (wynik finansowy netto/średni stan aktywów)	2,7%	2,8%	-0,04 pp.
ROE brutto (wynik finansowy brutto/średni stan kapitałów własnych)	32,1%	32,6%	-0,52 pp.
ROE netto (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych)	25,2%	26,2%	-0,97 pp.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	45,3%	52,5%	-7,14 pp.

W IV kwartale 2008 roku skonsolidowana suma pozycji dochodowych wyniosła 2 543,3 mln zł i była o 319,6 mln zł (tj. o 14,4%) wyższa niż w IV kwartale 2007 roku. Wzrost dochodów był determinowany przez wzrost wyniku z tytułu odsetek oraz wyniku z pozycji wymiany (odpowiednio o 302,6 mln zł i 47,4 mln zł).

Główne skonsolidowane pozycje wynikowe kształtowały się następująco:

Tabela 2. Zmiany w rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej PKO BP SA (w mln zł)

Pozycja wynikowa	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	Zmiana (IV kw. 08/ IV kw. 07)	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	Zmiana (4 kw. 08/ 4 kw. 07)	Komentarz
Wynik odsetkowy	1 618,4	23,0% ↑	6 127,3	31,9% ↑	(+) 31,9% (r/r) głównie w efekcie rozszerzania marż depozytowych w wyniku wzrostu rynkowych stóp procentowych oraz wzrostu wolumenu portfela kredytowego.
Wynik z prowizji i opłat	612,1	0,1% ↑	2 411,6	3,4% ↑	(+) 3,4% (r/r) głównie w wyniku wzrostu przychodów prowizyjnych z tytułu kredytów oraz wzrostu liczby kart bankowych (o 2,7% r/r) i ich transakcyjności, przy spadku przychodów prowizyjnych z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych.
Wynik pozostały	312,8	5,6% ↑	939,1	29,7% ↑	(+) 29,7% (r/r) na skutek: 1) wzrostu wyniku z pozycji wymiany o 219 mln zł (41,4% r/r) - efekt rozszerzenia się spreadów między oprocentowaniem w PLN i walutach obcych, a także w efekcie wzrostu sprzedaży kredytów walutowych, przy spadku wyniku z operacji finansowych (efekt wzrostu awersji do ryzyka na rynkach finansowych), 2) wyższych o 18,7 mln zł przychodów z tytułu dywidendy.
Ogólne koszty administracyjne	-1 238,2	-0,2% ↓	-4 296,0	6,3% ↓	Wzrost o 6,3% (r/r) i C/I na poziomie 45,3% (-7,14 pp. r/r) w wyniku: 1) wzrostu kosztów świadczeń pracowniczych o 6,1% (r/r) - przy redukcji zatrudnienia w Grupie Kapitałowej o 1 595 etatów (r/r), 2) wzrostu kosztów rzeczowych o 5,3% (r/r), przy wzroście pozycji dochodowych o 23,1% r/r.
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość	-577,4	x ↓	-1 005,4	17,7x ↓	Wzrost 17,7x (r/r) w efekcie: 1) przyrostu odpisów na należności w spółce zależnej Kredobank SA, w związku dokonaniem dodatkowym przeglądem portfela kredytowego Kredobank SA oraz sytuacją kryzysową na Ukrainie, gdzie działa spółka zależna PKO BP SA (-) 263,9 mln zł, 2) dokonania odpisu na utratę wartości firmy spółki zależnej Kredobank SA (-) 76,4 mln zł, 3) utrzymującego się trendu pogarszania jakości portfela kredytów konsumpcyjnych oraz wzrostu odpisów na kredyty gospodarcze w Banku.

Pozycje bilansowe i pozabilansowe

Tabela 3. Zmiany w pozycjach bilansowych Grupy Kapitałowej PKO BP SA (w tys. zł)

BILANS GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA				
Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2008	Zmiana 31.12.2008/ 31.12.2007	Komentarz	
Kasa, środki w Banku Centralnym	5 836 892	24,6%	Wzrost aktywów o 26,2 mld zł (+ 24,2% 2008/2007), przy wzroście kredytów i pożyczek udzielonych klientom o 24,8 mld zł (+ 32,4% 2008/2007) i spadku należności od banków o 1,9 mld zł (- 36,1% 2008/2007) oraz przy spadku papierów wartościowych o 0,6 mld zł (- 3,7% 2008/2007).	
Należności od banków	3 363 599	-36,1%		
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	101 176 184	32,4%		
Papiery wartościowe	14 666 604	-3,7%		
Pozostałe aktywa	9 711 898	39,9%		
Suma aktywów	134 755 177	24,2%		
Zobowiązania wobec banków	6 991 419	48,6%	Wzrost aktywów finansowany poprzez wzrost zobowiązań wobec klientów o 16,4 mld zł (+ 18,9% 2008/2007) oraz wzrost kapitału własnego na skutek akumulacji zysku (+ 18,4% 2008/2007).	
Zobowiązania wobec klientów	102 939 281	18,9%		
Emisje papierów wartościowych i zobowiązania podporządkowane	1 830 328	2,0%		
Pozostałe zobowiązania	8 816 189	2,5x		
Suma zobowiązań	120 577 217	24,9%		
Kapitał własny ogółem	14 177 960	18,4%		
Suma zobowiązań i kapitału własnego	134 755 177	24,2%		
Kredyty/Depozyty (zob. wob. klientów)	98,3%	10 pp.	(+ 10 pp. przy wzroście kredytów o 32,4% (2008/2007) i wzroście depozytów o 18,9% (2008/2007).	
Aktywa oproc./Aktywa	88,5%	-0,8 pp.	Wskaźnik utrzymany na stabilnym poziomie.	
Pasywa oproc./Pasywa	82,9%	-2,8 pp.	Efekt wzrostu udziału w sumie bilansowej pozostałych zobowiązań.	

Na dzień 31 grudnia 2008 roku pozycje pozabilansowe ogółem Grupy Kapitałowej PKO BP SA wynosiły 464,4 mld zł i w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku zwiększyły się o 1,8%. Dominujący udział w tych pozycjach miały zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży wynoszące 426,3 mld zł.

3.1.2. PKO BP SA

Wynik finansowy i wskaźniki efektywności

Zysk netto PKO BP SA uzyskany w całym 2008 roku oraz w IV kwartale 2008 roku wyniósł odpowiednio 3 061,2 mln zł oraz 379,7 mln zł i był odpowiednio o 341,2 mln zł wyższy i o 412,4 mln zł niższy niż w porównywalnych okresach 2007 roku.

Wykres 2. Zmiana pozycji rachunku zysków i strat PKO BP SA (w mln zł)

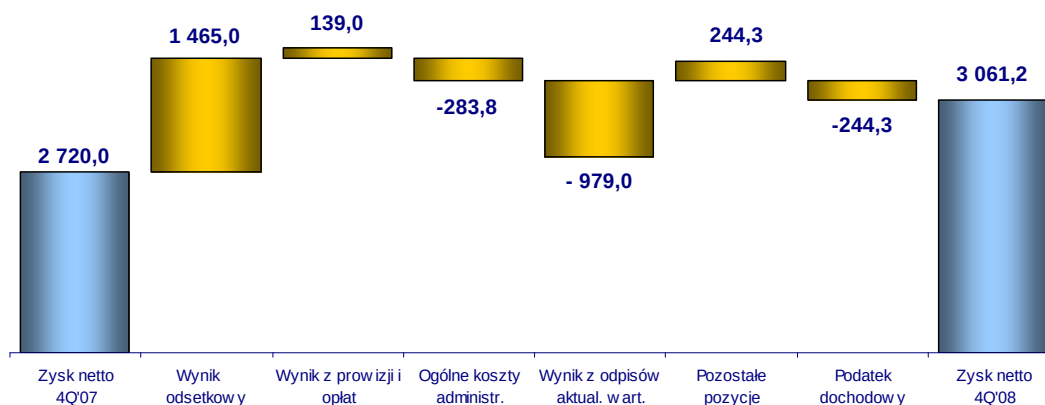

Tabela 4. Podstawowe wskaźniki finansowe PKO BP SA

Wskaźniki			
Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007	Zmiana
ROA brutto (wynik finansowy brutto/średni stan aktywów)	3,3%	3,2%	0,06 pp.
ROA netto (wynik finansowy netto/średni stan aktywów)	2,6%	2,7%	-0,07 pp.
ROE brutto (wynik finansowy brutto/średni stan kapitałów własnych)	30,8%	30,6%	0,19 pp.
ROE netto (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych)	24,1%	25,0%	-0,93 pp.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	44,6%	52,2%	-7,65 pp.

Tabela 5. Zmiany pozycji wyników PKO BP SA

Pozycja wynikowa	IV kwartał okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	Zmiana (IV kw. 08/ IV kw. 07)	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	Zmiana (4 kw. 08/ 4 kw. 07)	Komentarz
Wynik odsetkowy	1 571,3	23,2% ↑	5 968,1	32,5% ↑	(+) 32,5% (r/r) głównie w efekcie rozszerzenia marż depozytowych w wyniku wzrostu rynkowych stóp procentowych oraz wzrostu wolumenu portfela kredytowego.
Wynik z prowizji i opłat	549,1	5,5% ↑	2 132,8	7,0% ↑	(+) 7,0% (r/r) głównie w wyniku wzrostu przychodów prowizyjnych z tytułu kredytów oraz wzrostu liczby kart bankowych (+2,7% r/r) i ich transakcyjności, przy spadku przychodów prowizyjnych z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych.
Wynik pozostały	175,1	18,2% ↑	805,0	43,6% ↑	(+) 43,6% (r/r) na skutek: 1) wyższych o 78,8 mln zł przychodów z tytułu dywidendy, 2) wzrostu wyniku z pozycji wymiany o 42,3% (r/r) - efekt rozszerzenia się spread'ów między oprocentowaniem w PLN i walutach obcych, a także wobec wzrostu sprzedaży kredytów walutowych, przy spadku wyniku z operacji finansowych w efekcie wzrostu awersji do ryzyka na rynkach finansowych.
Ogólne koszty administracyjne	-1 113,0	3,6% ↓	-3 969,2	7,7% ↓	Wzrost o 7,7% (r/r) i C/I na poziomie 44,6% (-7,65 pp. r/r) przy: 1) wzroście kosztów rzeczowych o 11,5% (r/r) - m.in. w efekcie wzrostu kosztów promocji i reklamy, 2) wzroście kosztów świadczeń pracowniczych o 5,3% i redukcji zatrudnienia o 1 463 etaty (r/r), przy wzroście pozycji dochodowych o 26,2% (r/r).
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość	-604,5	x ↓	-1 023,9	22,8x ↓	Wzrost 22,8x (r/r) w efekcie: 1) dokonania odpisu aktualizującego wartość spółki zależnej Kredobank SA, (-)356,1 mln zł, 2) utrzymującego się trendu pogarszania jakości portfela kredytów konsumpcyjnych oraz wzrostu odpisów na kredyty gospodarcze. Bez uwzględnienia odpisów na utratę wartości Kredobank SA, wynik na koniec 2008 roku wyniósłby (-) 667,8 mln zł. tj. zmieniłby się 14,9x (r/r).

W IV kwartale 2008 roku PKO BP SA dokonał odpisu aktualizującego wartość spółki zależnej Kredobank SA w wysokości (-)356,1 mln zł. Bez uwzględnienia ww. odpisu wynik finansowy w ujęciu jednostkowym w 2008 roku wyniósłby 3 417,3 mln zł, a w IV kwartale 2008 roku 735,8 mln zł.

W wyniku PKO BP SA w IV kwartale 2008 roku została ujęta korekta wyceny instrumentów pochodnych typu forward, opcje i CIRS zawartych z podmiotami gospodarczymi wynosząca (-) 30,3 mln zł.

3.2 ROZWÓJ BIZNESU²

3.2.1. Działalność wg segmentów Grupy Kapitałowej PKO BP SA

Podstawowy wzór podziału sprawozdawczości Grupy Kapitałowej PKO BP SA oparty jest na segmentach branżowych. Segment branżowy to działalność obejmująca dostarczanie produktów oraz usług, które charakteryzuje podobne ryzyko i dochody - inne niż w pozostałych wyszczególnionych segmentach branżowych. Jako uzupełniający system sprawozdawczy Grupa Kapitałowa PKO BP SA stosuje segmentację geograficzną, która dostarcza informacje o produktach/usługach świadczonych w określonym środowisku gospodarczym, które podlegają odrębnej analizie ze względu na ryzyko i zwrot z inwestycji, inny niż w przypadku segmentów działających w innych środowiskach gospodarczych.

Grupa Kapitałowa PKO BP SA zazwyczaj rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu wewnętrznych stawek rozliczeniowych. Wewnętrzny transfer funduszy pomiędzy jednostkami PKO BP SA oparty jest o stawki transferowe bazujące na stopach rynkowych. Transakcje pomiędzy segmentami branżowymi odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach.

Wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dla poszczególnych segmentów oparte są o wewnętrzne informacje zarządcze. Poszczególnym segmentom przypisano aktywa i zobowiązania oraz związane z tymi aktywami i zobowiązaniami przychody i koszty.

Segmenty branżowe

Segmenty branżowe zostały wyodrębnione według kryterium grupy klientów oraz produktów. Taki sposób wyodrębnienia segmentów jest koherentny ze sposobem zarządzania biznesem stosowanym przez władze Grupy Kapitałowej PKO BP SA. Podział według segmentów branżowych przedstawia się następująco:

1. Segment detaliczny obejmuje transakcje jednostki dominującej dokonywane z klientami indywidualnymi, klientami małych i średnich przedsiębiorstw oraz transakcje z klientami rynku

² W niniejszym materiale ewentualne różnice w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrąglenia kwot do milionów złotych oraz zaokrąglenia udziałów procentowych w strukturach do jednego miejsca dziesiętnego.

mieszkaniowego, a także działalność następujących spółek zależnych: Kredobank SA, Grupy Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego BANKOWY SA, PKO Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych SA, Inteligo Financial Services SA, Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService SA oraz Grupy PKO Inwestycje Sp. z o.o.

Segment ten obejmuje m. in. następujące produkty i usługi: rachunki bieżące, rachunki oszczędnościowe, lokaty terminowe, usługi *private banking*, produkty inwestycyjne, karty kredytowe i debetowe, kredyty konsumpcyjne i hipoteczne, a także kredyty gospodarcze dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz klientów rynku mieszkaniowego.

2. Segment korporacyjny obejmuje transakcje jednostki dominującej dokonywane z dużymi klientami korporacyjnymi oraz działalność Grupy Bankowego Funduszu Leasingowego SA.

Segment ten obejmuje m. in. następujące produkty i usługi: prowadzenie rachunków bieżących, oszczędnościowych i lokat terminowych, przechowywanie papierów wartościowych, produkty walutowe i pochodne, transakcje *sell buy back* i *buy sell back* z klientami, kredyty gospodarcze oraz leasing. W ramach tego segmentu PKO BP SA zawiera również samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy finansowania dużych projektów w formie kredytów.

3. Segment inwestycyjny obejmuje działalność inwestycyjną, działalność maklerską, transakcje międzybankowe, instrumentami pochodnymi, dłużnymi papierami wartościowymi oraz działalność spółek BTK SA oraz PKO Finance AB.

Aktywa i zobowiązania segmentu są aktywami i zobowiązaniami operacyjnymi wykorzystywanymi przez segment w działalności operacyjnej. Koszty działania poszczególnych segmentów branżowych uwzględniają koszty, które można bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu, jak również te, które można przypisać do segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i wyników poszczególnych segmentów branżowych Grupy Kapitałowej PKO BP SA za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku oraz 31 grudnia 2007 roku, a także wybranych aktywów i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Począwszy od stycznia 2008 roku Grupa Kapitałowa PKO BP SA dokonała zmian w zasadach wyznaczania wyników segmentów branżowych oraz sposobu i zakresu ich wyodrębnienia, tj. dominującym kryterium segmentacji jest kryterium grupy klientów. Z tego względu prezentowany dotychczas segment mieszkaniowy, obejmujący głównie udzielanie kredytów mieszkaniowych, jest obecnie ujmowany w segmencie detalicznym. Dane za 2007 rok zostały odpowiednio przekształcone w celu zapewnienia porównywalności.

Segmenty geograficzne

Działalność Grupy Kapitałowej PKO BP SA prowadzona jest na Ukrainie – poprzez Kredobank SA oraz Spółkę Ukrpolinwestycje Sp. z o.o.

Tabela 6. Segmenty branżowe Grupy Kapitałowej PKO BP SA (mln zł)

Działalność kontynuowana				
Okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	Segment detaliczny	Segment korporacyjny	Segment inwestycyjny	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO BP SA
Wynik odsetkowy	5 563,2	419,2	144,8	6 127,3
Wynik prowizyjny	2 119,1	198,4	94,0	2 411,6
Wynik pozostały	776,2	172,6	(9,6)	939,1
Wynik na operacjach finansowych	0,8	18,1	(142,5)	(123,7)
Wynik z pozycji wymiany	495,9	145,0	108,2	749,1
Przychody z tytułu dywidend	-	-	22,0	22,0
Wynik z pozostałej działalności operacyjnej	253,5	35,5	2,8	291,7
Przychody/koszty na rzecz klientów wewnątrznych	26,0	(26,0)	-	-
Wynik z tytułu odpisów na utratę wartości przypisany do segmentów	(798,9)	(199,4)	(15,9)	(1 014,3)
Wynik z tytułu odpisów na utratę wartości nieprzypisany do segmentów				8,9
Koszty działania, w tym:	(3 906,3)	(283,3)	(106,4)	(4 296,0)
amortyzacja	(387,3)	(34,4)	(8,2)	(429,9)
Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych	-	-	-	15,6
Wynik segmentu (brutto)	3 753,3	307,5	106,9	4 192,2
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)				(873,0)
Zyski (straty) udziałowców mniejszościowych				18,5
Zysk (strata) netto	3 753,3	307,5	106,9	3 300,6

Pozycje bilansowe na 31.12.2008	Segment detaliczny	Segment korporacyjny	Segment inwestycyjny	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO BP SA
Aktywa	87 289,9	32 394,8	15 070,5	134 755,2
inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i w spół zależnych	-	-	-	247,1
nakłady inwestycyjne	778,8	91,1	19,5	889,4
Zobowiązania	89 934,9	21 907,3	8 735,0	120 577,2

Tabela 7. Segmenty branżowe Grupy Kapitałowej PKO BP SA (mln zł)

Działalność kontynuowana				
Okres od 01.01.2007 do 31.12.2007	Segment detaliczny	Segment korporacyjny	Segment inwestycyjny	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO BP SA
Wynik odsetkowy	4 131,4	258,1	257,1	4 646,6
Wynik prowizyjny	2 075,3	139,5	117,0	2 331,8
Wynik pozostały	571,1	71,3	81,5	723,9
Wynik na operacjach finansowych	3,9	6,2	(76,9)	(66,8)
Wynik z pozycji wymiany	305,6	72,6	151,6	529,8
Przychody z tytułu dywidend	-	-	3,3	3,3
Wynik z pozostałej działalności operacyjnej	238,7	15,4	3,5	257,6
Przychody/koszty na rzecz klientów wewnątrznych	22,9	(22,9)	-	-
Wynik z tytułu odpisów na utratę wartości przypisany do segmentów	(189,3)	82,4	0,3	(106,6)
Wynik z tytułu odpisów na utratę wartości nieprzypisany do segmentów				50,1
Koszty działania, w tym: amortyzacja	(3 793,7) (356,4)	(186,4) (21,6)	(60,6) (4,2)	(4 040,7) (382,2)
Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych	-	-	-	4,4
Wynik segmentu (brutto)	2 794,8	364,9	395,3	3 609,3
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	-	(667,8)
Zyski (straty) udziałowców mniejszościowych	-	-	-	(37,8)
Zysk (strata) netto	2 794,8	364,9	395,3	2 903,7

Pozycje bilansowe na 31.12.2007	Segment detaliczny	Segment korporacyjny	Segment inwestycyjny	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO BP SA
Aktywa	66 046,6	22 357,8	20 133,2	108 537,6
inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i w spółkach zależnych	0	0	0	178,6
nakłady inwestycyjne	579,0	193,4	10,4	782,7
Zobowiązania	75 280,7	15 061,3	6 216,5	96 558,6

Tabela 8. Segmenty geograficzne Grupy Kapitałowej PKO BP SA (mln zł)

Działalność kontynuowana			
Okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	Polska	Ukraina	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO BP SA
Wynik odsetkowy	5 983,9	143,4	6 127,3
Wynik prowizyjny	2 368,2	43,4	2 411,6
Wynik pozostały	942,6	(3,5)	939,1
Koszty działania	(4 153,4)	(142,7)	(4 296,0)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość	(741,5)	(263,9)	(1 005,4)
Wynik segmentu (brutto)	4 415,4	(223,3)	4 192,2
Zysk (strata) netto	3 472,9	(172,3)	3 300,6
Aktywa segmentu - stan na 31.12.2008	132 896,9	1 858,3	134 755,2
Zobowiązania segmentu - stan na 31.12.2008	119 159,3	1 417,9	120 577,2

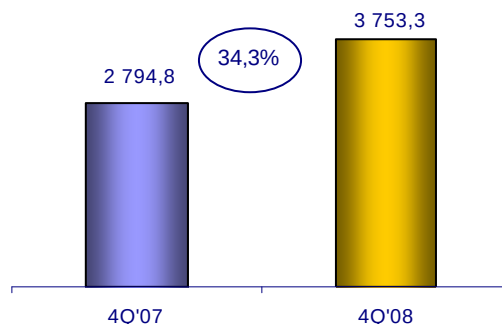
Tabela 9. Segmenty geograficzne Grupy Kapitałowej PKO BP SA (mln zł)

Działalność kontynuowana			
Okres od 01.01.2007 do 31.12.2007	Polska	Ukraina	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO BP SA
Wynik odsetkowy	4 529,9	116,7	4 646,6
Wynik prowizyjny	2 293,9	38,0	2 331,8
Wynik pozostały	738,7	(14,8)	723,9
Koszty działania	(3 941,8)	(99,1)	(4 040,8)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość	(39,6)	(17,0)	(56,6)
Wynik segmentu (brutto)	3 585,5	23,7	3 609,2
Zysk (strata) netto	2 885,7	17,9	2 903,6
Aktywa segmentu - stan na 31.12.2007	106 566,5	1 971,1	108 537,6
Zobowiązania segmentu - stan na 31.12.2007	94 808,5	1 750,1	96 558,6

3.2.2. Segment detaliczny

Wynik segmentu detalicznego wzrósł o 958,5 mln zł, tj. 34,3% r/r. Jego wzrost był determinowany w głównej mierze przez wzrost wyniku odsetkowego (34,7% r/r) w rezultacie rozszerzenia marż depozytowych w wyniku wzrostu rynkowych stóp procentowych oraz wzrostu wolumenu detalicznego portfela kredytowego brutto³ o 30,9% r/r.

Wynik segmentu detalicznego

3.2.2.1. Działalność PKO BP SA w segmencie detalicznym

Na dzień 31 grudnia 2008 roku suma depozytów segmentu detalicznego PKO BP SA oraz aktywów zarządzanych przez PKO TFI wynosiła 92,2 mld zł. Od początku roku ich wolumen zwiększył się o 4,5 mld zł (tj. o 5,1%). Wzrost ten nastąpił w efekcie przyrostu wolumenu depozytów o 18,2% r/r, przy spadku wolumenu aktywów zarządzanych przez PKO TFI o 50,8% od początku roku, w związku z dekonjunkturą na rynku giełdowym.

Tabela 10. Depozyty PKO BP SA oraz aktywa zarządzane przez PKO TFI (w milionach złotych)⁴

Wyszczególnienie	Stan na:	Stan na:	Stan na:	Zmiana od:	
	31.12.2008	30.09.2008	31.12.2007	30.09.2008	31.12.2007
Depozyty klientowskie, w tym:					
- bankowości detalicznej i prywatnej	65 749	58 308	53 767	12,8%	22,3%
- małych i średnich przedsiębiorstw	8 239	7 042	6 958	17,0%	18,4%
- mieszkaniowe	9 966	10 512	10 290	-5,2%	-3,1%
Razem depozyty	83 954	75 863	71 014	10,7%	18,2%
Aktywa zarządzane przez PKO TFI	8 209	10 883	16 685	-24,6%	-50,8%
Oszczędności klientów razem	92 163	86 746	87 699	6,2%	5,1%

źródło: dane zarządcze Banku oraz dane PKO TFI

Na dzień 31 grudnia 2008 roku kredyty brutto segmentu detalicznego PKO BP SA wynosiły 76,0 mld zł i od początku roku ich stan zwiększył się o 17,9 mld zł (tj. o 30,9%).

Tabela 11. Kredyty brutto* PKO BP SA (w milionach złotych)

Wyszczególnienie	Stan na:	Stan na:	Stan na:	Zmiana od:	
	31.12.2008	30.09.2008	31.12.2007**	30.09.2008	31.12.2007
Kredyty brutto*, w tym:					
- bankowości detalicznej i prywatnej	18 820	18 507	16 414	1,7%	14,7%
- małych i średnich przedsiębiorstw	9 762	9 100	6 907	7,3%	41,3%
- bankowości hipotecznej	41 396	35 135	30 299	17,8%	36,6%
- rynku mieszkaniowego (w tym wspierane przez budżet państwa)	6 053	5 606	4 467	8,0%	35,5%
Razem	76 032	68 348	58 087	11,2%	30,9%

* bez odsetek zapadłych i niezapadłych

** dane za 2007 rok doprowadzone do porównywalności

źródło: dane zarządcze Banku

³ Na podstawie danych zarządczych Banku.

⁴ W 2007 roku dokonano resegmentacji w zakresie depozytów korporacyjnych, w efekcie której ich nieznaczną część przeniesiono do depozytów małych i średnich przedsiębiorstw, co nie wpłynęło w sposób istotny na prezentowane dane.

Tabela 12. Rachunki i karty bankowe w PKO BP SA (w tys. szt.)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2008	Stan na 30.09.2008	Stan na 31.12.2007	Zmiana od:	
				30.09.2008	31.12.2007
Liczba rachunków bieżących, w tym:	6 366	6 321	6 207	45	159
- rachunki bieżące Inteligo	692	686	659	6	34
Liczba kart bankowych ogółem, w tym:	7 493	7 467	7 296	26	197
- karty kredytowe	1 046	1 051	1 010	- 5	37

Tabela 13. Placówki i bankomaty PKO BP SA

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2008	Stan na 30.09.2008	Stan na 31.12.2007	Zmiana od:	
				30.09.2008	31.12.2007
Liczba placówek ogółem	1 228	1 218	1 233	10	- 5
- w Obszarze Detalicznym:	1 160	1 150	1 150	10	10
Regionalne Oddziały Detaliczne	12	12	12	-	-
oddziały samodzielne	496	541	574	- 45	- 78
oddziały podporządkowane	652	597	564	55	88
Liczba bankomatów	2 313	2 287	2 106	26	207

Tabela 14. Nowe produkty w segmencie detalicznym w IV kwartale 2008 roku

Produkt	Charakterystyka produktu
Rachunek Oszczędnościowy 5%	Od 15 października 2008 roku wdrożono do oferty PKO BP SA Rachunek Oszczędnościowy oprocentowany na poziomie do 5% w skali roku. Klienci, posiadacze rachunku, otrzymali bezpłatny dostęp do usług bankowości elektronicznej. Od dnia 12 grudnia 2008 roku uatrakcyjniono ofertę rachunku oszczędnościowego poprzez, w głównej mierze podwyższenie oprocentowania rachunku dla progu od 50 000 zł z obowiązujących 5% do 6 % w skali roku.
Lokaty 3- i 6-miesięczna	Od 15 grudnia 2008 roku wprowadzono do oferty PKO BP SA dwie lokaty terminowe: 3 miesięczna o stałej stopie oprocentowania 7% w stosunku rocznym i 6 miesięczna o zmiennej stopie procentowej w wysokości 7% w stosunku rocznym. Minimalna wymagana wpłata zarówno na rachunek lokaty terminowej 3-miesięcznej, jak i 6-miesięcznej wynosi 1000 zł. Bank umożliwił klientom automatyczne przedłużenie okresu umownego lokaty na kolejny taki sam okres, na warunkach obowiązujących w dniu przedłużenia umowy, pod warunkiem dostępności lokaty w ofercie Banku.
Lokaty negocjowane	Od 5 grudnia 2008 roku PKO BP SA podwyższył średnio o 0,7 p.p. oprocentowanie terminowych lokat negocjowanych dla klientów detalicznych i klientów bankowości osobistej i prywatnej.
Lokaty w USD	Od 3 listopada 2008 roku do 15 stycznia 2009 roku wprowadzono do oferty PKO BP SA dwie lokaty o stałej stopie procentowej, prowadzone w USD tj. 3 miesięczną lokatę – 2,50% w stosunku rocznym oraz 6 miesięczną – 3,00% w stosunku rocznym. Cechą charakterystyczną lokat była wyłącznie gotówkowa forma wpłaty. Minimalna wpłata na lokaty w obydwu przypadkach wynosiła 1000 USD.
Pakiet Sprzedażowy Ekspres	Od 1 grudnia 2008 roku został wprowadzony do sprzedaży - Pakiet Sprzedażowy Ekspres - usprawniający proces finansowania leasingu operacyjnego.
Usługa BILIX	W ramach iPKO udostępniono usługę BILIX, nową formę regulowania płatności drogą elektroniczną, oferowaną przez Krajową Izbę Rozliczeniową S.A. (KIR S.A.). BILIX to nowoczesny, szybki, wygodny i prosty sposób opłacania rachunków i faktur. Dzięki tej usłudze klienci mogą otrzymywać rachunki i faktury wyłącznie w formie elektronicznej i regulować je jednym kliknięciem za pośrednictwem internetowego dostępu do bankowego konta.

3.2.2.2. Działalność spółek Grupy Kapitałowej PKO BP SA w segmencie detalicznym

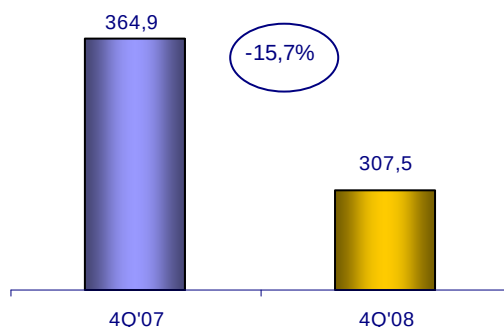
Tabela 15. Działania i osiągnięcia spółek Grupy Kapitałowej PKO BP SA w segmencie detalicznym w IV kwartale 2008 roku

PODMIOT ZALEŻNY	ISTOTNE ZDARZENIA W IV KWARTALE 2008
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	1. Wartość aktywów funduszy zarządzanych przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych wynosiła na koniec IV kwartału 2008 roku 8,2 mld zł, co oznacza spadek aktywów w stosunku do stanu na koniec III kwartału 2008 roku o 24,6%. Spadek wartości aktywów związany jest, przede wszystkim, ze spadkiem wartości jednostek uczestnictwa funduszy portfelowych (zaangażowanych w rynek akcji) oraz ze zwiększoną liczbą umorzeń jednostek uczestnictwa. 2. PKO TFI SA plasuje się na 3 miejscu z 11,1% udziałem w rynku funduszy inwestycyjnych (spadek udziału w rynku o 1,3 pp. r/r).
KREDOBANK SA	1. Suma bilansowa KREDOBANK SA w IV kwartale 2008 roku zmniejszyła się o 183,2 mln zł, tj. o 7,9 % i wg stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosiła 2 146,1mln zł (5 753,7 mln UAH). 2. Portfel kredytowy Spółki (brutto) w IV kwartale 2008 roku zwiększył się o 86,6 mln zł, czyli o 4,6% i wynosił na koniec 2008 roku 1 969,2 mln zł (5 279,2 mln UAH). 3. Depozyty terminowe klientów w IV kwartale 2008 roku zmniejszyły się 182,4 mln zł, czyli o 15,7% i wynosiły na koniec 2008 roku 977 mln zł (2 619,3 mln UAH). 4. Według stanu na 31 grudnia 2008 roku sieć placówek KREDOBANK SA obejmowała 27 oddziałów oraz 149 filii w 22 z 24 obwodów Ukrainy oraz w Autonomicznej Republice Krym. W ciągu IV kwartału zamknięto 5 filii. 5. W IV kwartale 2008 roku PKO BP SA udzielił spółce KREDOBANK SA odnawialnego kredytu obrotowego w wysokości 90 mln USD. Wartości finansowe KREDOBANK SA według stanu na 31 grudnia 2008 roku zostały przeliczone wg średniego kursu NBP z 31 grudnia 2008 roku (1UAH= 0,3730 PLN).
Powszechne Towarzystwo Emerytalne BANKOWY SA	1. Na koniec 2008 roku wartość aktywów netto Bankowego OFE, zarządzanego przez PTE BANKOWY SA, wynosiła 4 030 mln zł, co oznacza spadek o 93 mln zł w porównaniu do stanu na koniec września 2008 roku. Spadek wartości aktywów netto Bankowego OFE spowodowały głównie spadki kursów spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. 2. Na koniec IV kwartału 2008 roku Bankowy OFE zajmował na rynku funduszy emerytalnych 9 miejsce pod względem wartości aktywów netto OFE i 10 miejsce pod względem liczby prowadzonych rachunków.
Inteligo Financial Services SA	1. Na koniec IV kwartału 2008 roku Spółka udostępniała systemy bankowości elektronicznej dla 2,6 mln klientów PKO BP SA korzystających z usługi iPKO, tj. 171 tys. klientów więcej niż na koniec III kwartału 2008 roku. 2. W ramach oferty konto Inteligo Spółka obsługiwała 610 tys. klientów. Liczba klientów obsługiwanych w ramach konta Inteligo wzrosła w IV kwartale 2008 roku o 5 tys. 3. Na koniec 2008 roku wartość depozytów klientów Inteligo wynosiła 2,3 mld zł i wzrosła w stosunku do stanu na koniec września 2008 roku o 27 mln zł.
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService SA	1. W IV kwartale 2008 roku w terminalach eService SA wygenerowano transakcje o wartości 5,6 mld zł. 2. Pod względem wartości wygenerowanych transakcji kartowych (z uwzględnieniem transakcji wypłaty gotówki) oszacowany przez Spółkę udział w rynku na koniec IV kwartału 2008 roku wynosił około 28,5%. 3. Liczba terminali zainstalowanych na koniec 2008 roku wynosiła 52 461 sztuk, co oznacza wzrost o 3,7% w stosunku do stanu na koniec III kwartału 2008 roku. 4. Pod względem posadowionych terminali oszacowany przez Spółkę udział w rynku wynosił 29%.
PKO Inwestycje Sp. z o.o.	1. W IV kwartale 2008 roku PKO Inwestycje Sp. z o.o., poprzez spółki celowe, kontynuowała realizację projektów inwestycyjnych, w tym: - projektu „Nowy Wilanów” w Warszawie poprzez spółkę Wilanów Investments Sp. z o.o., - projektu „Neptun Park” w Gdańsku Jelitkowie poprzez spółkę POMERANKA Sp. z o.o., - projektu „Kuźmińska” w Kijowie na Ukrainie poprzez spółkę UKRPOLINWESTYCJE Sp. z o.o., - projektu "Osiedle Rezydencja Flotyła" w Międzyzdrojach poprzez spółkę PKO Inwestycje - Międzyzdroje Sp. z o.o., - projektu "Osiedle Wiśłok" w Rzeszowie poprzez spółkę WIŚŁOK Inwestycje Sp. z o.o., - projektu w "Osiedle Sarnia Dolina" w Jankowie koło Gdańska poprzez spółkę Baltic Dom 2 Sp. z o.o. 2. Spółka Fort Mokotów Sp. z o.o. kontynuowała obsługę gwarancyjną dla zrealizowanego projektu "Marina Mokotów". 3. Wspólnicy WIŚŁOK Inwestycje Sp. z o.o. w dniu 2 grudnia 2008 roku podjęli uchwałę o wniesieniu dopłaty do kapitałów Spółki w wysokości 2 mln zł. Wartość dopłaty przypadająca na PKO Inwestycje Sp. z o.o. wynosi 1,6 mln zł. W dniu 18 grudnia 2008 roku PKO Inwestycje Sp. z o.o. wpłaciło I ratę dopłaty w wysokości 800 tys. zł.

3.2.3. Segment korporacyjny

Wynik segmentu korporacyjnego spadł o 57,4 mln zł, tj. 15,7% r/r, przy 62,4% wzroście wyniku odsetkowego segmentu oraz wzroście wolumenu korporacyjnego portfela kredytowego brutto⁵ o 40,5% r/r.

Wynik segmentu korporacyjnego

3.2.3.1. Działalność PKO BP SA w segmencie korporacyjnym

Tabela 16. Kredyty brutto i depozyty PKO BP SA (w mln zł)⁴

Wyszczególnienie	Stan na: 31.12.2008	Stan na: 30.09.2008	Stan na: 31.12.2007	Zmiana od:	
				30.09.2008	31.12.2007
Kredyty korporacyjne brutto*)	25 251	23 015	17 974	9,7%	40,5%
Depozyty korporacyjne	17 036	17 268	13 542	-1,3%	25,8%

* bez odsetek zapadłych i niezapadłych

* dane zarządcze PKO BP SA

Tabela 17. Placówki PKO BP SA

Wyszczególnienie	Stan na: 31.12.2008	Stan na: 30.09.2008	Stan na: 31.12.2007	Zmiana od:	
				30.09.2008	31.12.2007
Liczba placówek ogółem	1 228	1 218	1 233	10	5
- w Obszarze Rynku Korporacyjnego:	68	68	83	-	15
Regionalne Oddziały Korporacyjne	13	13	13	-	-
Centra Korporacyjne	55	55	70	-	15
Liczba bankomatów	2 313	2 287	2 106	26	207

Tabela 18. Działania i osiągnięcia PKO BP SA w segmencie korporacyjnym w IV kwartale 2008 roku

Obszar działalności	Działanie
Działalność kredytowa	Bank zorganizował 4 kredyty w formie konsorcjum bankowego, w których łączny udział Banku wyniósł 411,4 mln zł.
Emisja nieskarbowych papierów dłużnych	Bank zawarł 11 umów emisji obligacji komunalnych o łącznej wartości 124,5 mln zł.
Współpraca z bankami i instytucjami finansowymi	W ramach przedmiotowej działalności PKO BP SA zawarł: 1. umowę ramową oraz 2 aneksy do uprzednio zawartych umów ramowych dla transakcji dłużnymi papierami wartościowymi z krajowymi instytucjami finansowymi oraz 3 umowy zakupu/sprzedaży znaków pieniężnych z bankami działającymi w Polsce, 2. 4 umowy ramowe (ISDA krajowa) oraz 4 umowy zabezpieczeń do uprzednio zawartych umów ramowych z krajowymi instytucjami finansowymi i bankami (w tym: umowę ramową i umowę zabezpieczeń ze Skarbem Państwa, reprezentowanym przez Ministerstwo Finansów wraz z umową blokady papierów wartościowych i 2 umowy ramowe z Narodowym Bankiem Polskim), 3. umowę z Narodowym Bankiem Polskim o udzielenie kredytu lombardowego zabezpieczonego zastawem na prawach z papierów wartościowych innych niż papiery skarbowe i papiery emitowane przez NBP i o zastaw zabezpieczający ten kredyt.
Nowe produkty	W dniu 1 grudnia 2008 roku, do oferty produktowej dla klientów korporacyjnych zostały wprowadzone karty przedpłacone. Karty dedykowane są wszystkim klientom korporacyjnym do wypłaty różnego typu świadczeń pieniężnych: bonusów/premii/stypendiów/zasiłków/delegacji. Wdrożenie produktu było odpowiedzią na zapotrzebowanie klientów oraz pozycję konkurencyjną.

⁵ Na podstawie danych zarządczych Banku.

Współpraca międzynarodowa

PKO BP SA w ramach współpracy międzynarodowej w IV kwartale 2008 roku :

- zawarł umowę nieodnawialnego kredytu obrotowego z Kredobank SA w wysokości 90 mln USD;
- zawarł 2 umowy ISDA z bankami zagranicznymi oraz aneks i załącznik wsparcia kredytowego (*Credit Support Annex*) do uprzednio zawartych umów ISDA.

3.2.3.2. Działalność spółek Grupy Kapitałowej PKO BP SA w segmencie korporacyjnym

Tabela 19. Działania i osiągnięcia spółek Grupy Kapitałowej PKO BP SA w segmencie korporacyjnym

PODMIOT ZALEŻNY	ISTOTNE ZDARZENIA W IV KWARTALE 2008
Bankowy Fundusz z Leasingowy SA	1. W IV kwartale 2008 roku Spółki Grupy BFL SA zawarły umowy leasingu dotyczące środków trwałych o wartości 276 mln zł. 2. Łączna bilansowa wartość inwestycji leasingowych Spółek z Grupy BFL SA wyniosła na koniec IV kwartału 2008 roku 2 317 mln zł i wzrosła w stosunku do końca września 2008 roku o 12,3%.

3.2.4. Segment inwestycyjny

3.2.4.1. Działalność PKO BP SA w segmencie inwestycyjnym

IV kwartał przyniósł dalsze pogorszenie sytuacji na rynkach finansowych. Światowy system finansowy przeżywał poważne trudności związane z brakiem płynności na rynku. W obliczu narastającego kryzysu, inwestorzy wycofywali swoje fundusze z rynków wschodzących i lokowali je, w uważane za bezpieczne, obligacje amerykańskie. Doprowadziło to do gwałtownej przeceny polskiej waluty, która osłabiła się o ponad 20% wobec głównych walut. W efekcie tego nastąpił spadek wyniku segmentu inwestycyjnego.

Wynik segmentu inwestycyjnego

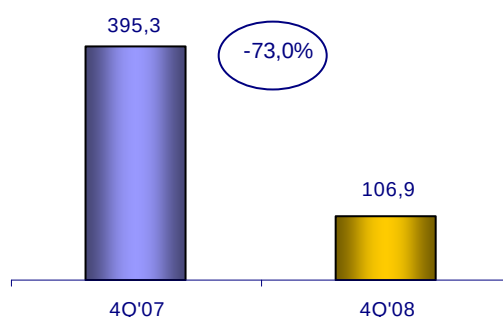

Tabela 20. Działania i osiągnięcia PKO BP SA w segmencie inwestycyjnym w IV kwartale 2008 roku

Obszar działalności	Działanie
Działalność skarbową	W IV kwartale na rynkach finansowych dominowała duża zmienność. W tym czasie PKO BP SA podejmował działania zmierzające do ustabilizowania swojej bazy depozytowej. PKO BP SA odnotował, szczególnie w pierwszych tygodniach kwartału, znaczny wzrost krótkoterminowych depozytów. Pozyskane fundusze były utrzymywane na rachunku bieżącym i lokowane w krótkoterminowe inwestycje. PKO BP SA nie korzystał z funduszy NBP zasilających rynek pieniężny. Bank monitorował ekspozycję na ryzyko kredytowe kontrahentów i podejmował aktywne działania mające na celu jego ograniczenie.
Działalność maklerską	1) W IV kwartale br. zrealizowano 4,8 mld zł obrotu na rynku akcji tj. o 119,3 mln zł więcej niż w III kwartale 2008 roku. Dynamika wzrostu obrotu akcjami, w analizowanym okresie, wyniosła 102,5% i była rosnąca w porównaniu do dynamiki obrotów GPW równej 99,5%. PKO BP SA utrzymał VII pozycję na rynku akcji w analizowanym kwartale z udziałem 6,45 %. W roku 2008 zrealizowano na rynku akcji 18,95 mld zł obrotu - VII pozycja z udziałem 5,9%. 2) PKO BP SA w IV kwartale 2008 roku zrealizował obrót na rynku obligacji w wysokości 1,1 mld zł tj. 792,2 mln zł więcej niż w III kwartale 2008 roku. Wypracowany w IV kwartale br. udział 47,1% w obrotach rynku obligacji pozwolił na utrzymanie pierwszego miejsca na rynku. W 2008 roku zrealizowane obroty na rynku obligacji w wysokości 2,2 mld zł pozwoliły na zajęcie I pozycji na rynku. 3) W ramach rynku pierwotnego w IV kwartale 2008 roku przeprowadzono obsługę programu motywacyjnego spółek: TIM S.A. i Elektrotim S.A. 4) Na rynku akcji NewConnect zrealizowano 6,8 mln zł obrotu - VI pozycja na rynku. Pełniąc funkcję animatora rynku NewConnect dla 30 spółek, PKO BP SA zajmuje I pozycję na rynku.

3.2.4.2. Działalność spółek Grupy Kapitałowej PKO BP SA w segmencie inwestycyjnym

Tabela 21. Działalność spółek Grupy Kapitałowej PKO BP SA w segmencie inwestycyjnym

PODMIOT ZALEŻNY	ISTOTNE ZDARZENIA W IV KWARTALE 2008
Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	W IV kwartale 2008 roku Spółka prowadziła prace związane z założeniem spółki zależnej Bankowy Faktoring SA.
PKO Finance AB	Przedmiotem działalności Spółki jest pozyskiwanie środków finansowych dla PKO BP SA z emisji euroobligacji. Spółka w 2008 roku nie rozpoczęła statutowej działalności.

3.2.5. Pozostałe obszary działalności

Tabela 22. Działalność spółek Grupy Kapitałowej PKO BP SA w pozostałych obszarach działalności

PODMIOT ZALEŻNY	ISTOTNE ZDARZENIA W IV KWARTALE 2008
Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o.	Według stanu na 31 grudnia 2008 roku Spółka wynajmowała 100% powierzchni biurowych i handlowych w zarządzanym przez siebie budynku Centrum Finansowe Puławska, w tym 89,5% powierzchni podmiotom wchodzącym w skład Grupy Kapitałowej PKO BP SA.

4. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

4.1 ZASADY PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA RAPORTU FINANSOWEGO

Zasady rachunkowości stosowane w IV kwartale 2008 roku nie różnią się od zasad obowiązujących w poprzednich kwartałach. Zasady te zostały szczegółowo opisane w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2008 roku. Przy sporządzaniu skonsolidowanego raportu kwartalnego przyjęto zasady rachunkowości wynikające z:

1. Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz ich interpretacji wydanych przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej,
2. Międzynarodowego Standardu Rachunkowości Nr 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”,
3. Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 209, poz. 1744).

4.2 ZMIANY PREZENTACJI

Poniżej zaprezentowano zestawienie zmian wprowadzonych do wcześniej publikowanych danych w celu zapewnienia ich porównywalności.

Tabela 23. Dane finansowe Grupy Kapitałowej PKO BP SA – rachunek zysków i strat

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA			
	4 kwartały okres od 01.01.2007 do 31.12.2007 prezentowany poprzednio	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007 dane porównawcze	Różnica
Przychody z tytułu odsetek	6 582 391	6 559 333	(23 058) ^{1) 5)}
Koszty z tytułu odsetek	(1 938 663)	(1 912 766)	25 897 ¹⁾
Przychody z tytułu prowizji i opłat	3 022 036	3 083 416	61 380 ⁶⁾
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(686 837)	(751 569)	(64 732) ^{1) 3) 6)}
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	(74 269)	(73 314)	955 ^{1) 2)}
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych	9 382	6 543	(2 839) ⁵⁾
Pozostałe przychody operacyjne	657 245	620 057	(37 188) ^{1) 2) 4) 6)}
Pozostałe koszty operacyjne	(360 284)	(362 426)	(2 142) ^{1) 2) 6)}
Ogólne koszty administracyjne	(4 082 572)	(4 040 845)	41 727 ^{3) 4)}

1) Zmiana sposobu prezentacji w wybranych przychodów i kosztów Domu Maklerskiego

2) Zmiana sposobu prezentacji w wybranych przychodów i kosztów z operacji finansowych

3) Zmiana sposobu prezentacji kosztów opłat z tytułu usług KIR, BIK, SWIFT

4) Zmiana sposobu prezentacji nieplanowanej amortyzacji

5) Zmiana sposobu prezentacji przychodu z inwestycyjnych papierów wartościowych

6) Zmiana sposobu prezentacji przychodu i kosztu z tytułu zarządzania OFE

Tabela 24. Dane finansowe Grupy Kapitałowej PKO BP SA – skrócony rachunek przepływów pieniężnych

SKRÓCONY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA			
	4 kwartały okres od 01.01.2007 do 31.12.2007 prezentowany poprzednio	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007 dane porównawcze	Różnica
Środki pieniężne na koniec okresu	9 263 399	9 232 316	(31 083) ⁵⁾

5) Zmiana prezentacji dotycząca unettowania w wybranych pozycji bilansu w ramach jednostek Banku

Tabela 25. Dane finansowe PKO BP SA – rachunek zysków i strat

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA			
	4 kwartały okres od 01.01.2007 do 31.12.2007 prezentowany poprzednio	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007 dane porównawcze	Różnica
Przychody z tytułu odsetek	6 270 988	6 245 091	(25 897) ¹⁾
Koszty z tytułu odsetek	(1 767 881)	(1 741 984)	25 897 ¹⁾
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(610 997)	(654 320)	(43 323) ³⁾
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	(77 701)	(76 746)	955 ²⁾
Pozostałe przychody operacyjne	116 415	140 607	24 192 ²⁾
Pozostałe koszty operacyjne	(61 000)	(84 551)	(23 551) ^{2), 4)}
Ogólne koszty administracyjne	(3 727 150)	(3 685 423)	41 727 ^{3), 4)}

1) Zmiana sposobu prezentacji w wybranych przychodów i kosztów lokaty Domu Maklerskiego

2) Zmiana sposobu prezentacji w wybranych przychodów i kosztów z operacji finansowych

3) Zmiana sposobu prezentacji kosztów opłat z tytułu usług KIR, BIK, SWIFT

4) Zmiana sposobu prezentacji nieplanowanej amortyzacji

Tabela 26. Dane finansowe PKO BP SA – skrócony rachunek przepływów pieniężnych

SKRÓCONY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SA			
	4 kwartały okres od 01.01.2007 do 31.12.2007 prezentowany poprzednio	4 kwartały narastająco okres od 01.01.2007 do 31.12.2007 dane porównawcze	Różnica
Środki pieniężne na koniec okresu	9 032 509	9 001 426	(31 083) ⁵⁾

5) Zmiana prezentacji dotycząca unettowania w wybranych pozycji bilansu w ramach jednostek Banku

4.3 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Z punktu widzenia Grupy Kapitałowej PKO BP SA ryzyko generowane jest przede wszystkim przez podmiot dominujący Grupy Kapitałowej PKO BP SA. Szczegółowe informacje dotyczące zarządzania ryzykiem ujawnione zostaną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółka Akcyjna za okres dwunastu miesięcy zakończony 31 grudnia 2008 roku.

4.3.1. Zarządzanie ryzykiem kredytowym, rynkowym i operacyjnym

Działalność PKO BP SA jest narażona na wiele rodzajów ryzyka, między innymi takich jak ryzyko kredytowe, rynkowe, operacyjne oraz biznesowe. Kontrolowanie wpływu tych rodzajów ryzyka na funkcjonowanie PKO BP SA należy do najważniejszych celów zarządzania PKO BP SA, a poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą PKO BP SA, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka oraz najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem.

Zarząd PKO BP SA odpowiada za strategię zarządzania ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez PKO BP SA w zakresie zarządzania ryzykiem. Zarząd PKO BP SA akceptuje najważniejsze decyzje mające wpływ na profil ryzyka PKO BP SA oraz regulacje wewnętrzne określające system zarządzania ryzykiem. Operacyjne zarządzanie ryzykiem – w zakresie przyznanych kompetencji – prowadzą komórki organizacyjne PKO BP SA zgrupowane w ramach Pionu Ryzyka Bankowego, Pionu Restrukturyzacji i Windykacji oraz Departament Oceny Ryzyka Kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym i portfelowym ryzykiem kredytowym w PKO BP SA wspierają dwa komitety, którym przewodniczy wiceprezes Zarządu PKO BP SA nadzorujący Obszar Ryzyka i Windykacji:

- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami („KZAP”),
- Komitet Kredytowy Banku („KKB”).

KZAP podejmuje decyzje oraz wydaje rekomendacje dla Zarządu PKO BP SA w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym, zarządzania portfelowym ryzykiem kredytowym oraz zarządzania aktywami i pasywami PKO BP SA.

KKB podejmuje decyzje kredytowe w odniesieniu do pojedynczych, znaczących wartościowo zaangażowań kredytowych, bądź wydaje rekomendacje w tym zakresie dla Zarządu PKO BP SA. Komitety kredytowe funkcjonują również na innych poziomach struktury organizacyjnej PKO BP SA. Ich zadaniem jest wydawanie rekomendacji dotyczących decyzji kredytowych istotnych ze względu na poziom ryzyka lub wielkość ekspozycji.

4.3.2. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia strat w wyniku niewywiązania się kontrahenta z zobowiązań wobec banku lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzytelności banku w wyniku pogorszenia się zdolności kontrahenta do obsługi zobowiązań.

Do podstawowych narzędzi zarządzania ryzykiem kredytowym stosowanych w PKO BP SA należą:

- reguły określania dostępności do kredytowania, w tym punkty odjęcia – minimalna liczba punktów przyznawanych w wyniku oceny wiarygodności z wykorzystaniem systemu scoringowego (dla klienta indywidualnego), bądź klasa ratingu klienta oraz klasa ratingu łącznego (dla klienta instytucjonalnego), od których można dokonać z klientem transakcji kredytowej,
- minimalne warunki transakcji określone dla danego typu transakcji (np. minimalna wartość *LTV*, maksymalna kwota kredytu, wymagane zabezpieczenie),
- minimalne marże kredytowe,
- limity koncentracji,
- limity kompetencyjne.

Do określenia poziomu ryzyka kredytowego oraz opłacalności portfeli kredytowych PKO BP SA wykorzystuje różne metody pomiaru i wyceny ryzyka kredytowego, w tym:

- prawdopodobieństwo niewypłacalności (PD),
- oczekiwaną stratę kredytową (EL),
- wartość zagrożoną ryzykiem kredytowym (CVaR),
- miary efektywności metodologii scoringowych (*Accuracy Ratio*),
- udział i strukturę kredytów zagrożonych,
- udział i strukturę ekspozycji spełniających przesłankę indywidualnej utraty wartości.

Udział kredytów zagrożonych (wskaźnik wyliczany jako iloraz kredytów zagrożonych i kredytów ogółem PKO BP SA) na dzień 31 grudnia 2008 roku wyniósł 3,4%⁶ w porównaniu do 3,7%⁶ na dzień 31 grudnia 2007 roku.

PKO BP SA systematycznie rozwija zakres wykorzystywanych mierników ryzyka kredytowego z uwzględnieniem wymagań metody ratingów wewnętrznych (IRB), jak również rozszerza zakres stosowania miar ryzyka w celu pełnego pokrycia portfela kredytowego tymi metodami.

Prowadzona przez PKO BP SA polityka zabezpieczeń ma na celu należyte zabezpieczenie interesu PKO BP SA, w tym przede wszystkim ustanowienie zabezpieczenia dającego możliwie najwyższy poziom odzysku z wierzytelności w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych. Ustanawianie określonych typów zabezpieczeń uzależnione jest od produktu oraz rodzaju klienta.

W PKO BP SA sporządzane są miesięczne i kwartalne raporty nt. ryzyka kredytowego. Raporty zawierają informację o historycznej wysokości ryzyka kredytowego oraz o prognozie poziomu ryzyka kredytowego.

PKO BP SA tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, przyjętymi przez Unię Europejską.

⁶ Wyliczone wg MSSF (Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości finansowej).

Tabela 27. Stawki odpisów mające zastosowanie do ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości

	Stawki odpisów
Opóźnienie w spłacie pow. 30 m-cy dla kredytów konsumpcyjnych lub pow. 48 m-cy dla pozostałych	100%
Opóźnienie w spłacie 12-30 m-cy dla kredytów konsumpcyjnych lub pow. 12-48 m-cy dla pozostałych	78%-85%
Opóźnienie w spłacie 6-12 m-cy	59%-61%
Opóźnienie w spłacie 3-6 m-cy	45%-53%
Opóźnienie w spłacie 1-3 m-cy	8%-15%
Pogorszenie ratingu kredytobiorcy w okresie kredytowania do ratingu H	31%
Pogorszenie ratingu kredytobiorcy w okresie kredytowania do ratingu G	15%

4.3.3. Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej to ryzyko poniesienia straty z tytułu posiadania instrumentów finansowych w portfelu w wyniku niekorzystnych zmian stóp procentowych na rynku. W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej PKO BP SA dokonuje pomiaru ryzyka wykorzystując m. in. wewnętrzny model *Value at Risk* („VaR”), stress testy oraz miary wrażliwości cenowej.

Ryzyko stopy procentowej

Tabela 28. Wartości VaR dla PKO BP SA (tys. zł)

	31.12.2008	31.12.2007
10-dniowy VaR przy poziomie ufności 99%	72 337	36 300*

*wartość VaR na dzień 31.12.2007 roku została ponownie przeliczona z uwzględnieniem zmian w metodyce VaR wprowadzonych w 2008 roku. VaR wyznaczony zgodnie z poprzednią metodologią obowiązującą na dzień 31.12.2007 roku wyniósł 10 521 tys. zł.

W PKO BP SA opracowywane są raporty dotyczące ryzyka stopy procentowej w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym, kwartalnym oraz półrocznym. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko stopy procentowej oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe to ryzyko poniesienia straty z tytułu niekorzystnych zmian kursów walutowych. Ryzyko walutowe jest generowane przez utrzymywanie otwartej pozycji walutowej w różnych walutach. Pozycje walutowe są wyznaczone, jako różnica między aktywami i pasywami z uwzględnieniem pozycji pozabilansowych. PKO BP SA dokonuje pomiaru ryzyka walutowego wykorzystując m. in. wewnętrzny model „VaR” oraz stress testy.

Wartość pozycji walutowych według stanu na koniec 2008 roku oraz na koniec 2007 roku w podziale na poszczególne główne waluty oraz wartości VaR zostały przedstawione poniżej.

Tabela 29. Wartość pozycji walutowych oraz VaR dla PKO BP SA (tys. zł)

Waluty	Pozycja walutowa na dzień 31.12.2008	Pozycja walutowa na dzień 31.12.2007
USD	(97 267)*	(32 684)
GBP	(1 497)	(3 137)
CHF	(10 304)	37 786
EUR	20 134	(32 882)
pozostałe	18 062	11 637
	31.12.2008	31.12.2007
10-dniowy VaR przy poziomie ufności 99%	11 297*	1 646

*wartość VaR na dzień 31.12.2008 roku wynikała głównie z pozycji w USD, która z kolei była wynikiem objęcia przez PKO BP SA akcji Kredobank SA, których rejestracja nastąpiła w dniu 31.12.2008 roku.

W PKO BP SA opracowywane są raporty dotyczące ryzyka walutowego w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym, kwartalnym oraz półrocznym. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko walutowe oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest zdefiniowane jako ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się PKO BP SA z zobowiązań w wyniku niewłaściwej struktury bilansu, niedopasowania przepływów pieniężnych, nieotrzymania płatności od kontrahentów, nagłego wycofania środków z Banku lub innych wydarzeń na rynku.

PKO BP SA wykorzystuje następujące miary ryzyka płynności:

- kontraktowa luka płynności i urealniona luka płynności,
- rezerwa płynności,
- relacja aktywów płynnych do aktywów ogółem,
- analiza stabilności bazy depozytowej oraz wpływów netto w kontekście rozwoju akcji kredytowej oraz
- stress testy.

Rezerwę płynności na koniec 2008 oraz 2007 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Rezerwa płynności PKO BP SA (mln zł)⁷

	31.12.2008	31.12.2007
Rezerwa płynności do 1 miesiąca	6 666	9 248

4.3.4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest optymalizacja efektywności operacyjnej przez obniżenie strat operacyjnych, racjonalizację kosztów, jak również zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji PKO BP SA na zdarzenia od niego niezależne.

Profil ryzyka operacyjnego PKO BP SA jest specyficzny dla banków o charakterze uniwersalnym z dużą liczbą oddziałów.

W ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym PKO BP SA wprowadził zasady i procedury identyfikacji, oceny, monitorowania, raportowania i ograniczania ryzyka operacyjnego. Ponadto, funkcjonuje sformalizowany tryb gromadzenia i raportowania informacji o zdarzeniach operacyjnych i ich skutkach finansowych. Skutki materializacji zdarzeń operacyjnych w PKO BP SA są nieistotne.

W PKO BP SA opracowywane są raporty dotyczące ryzyka operacyjnego w trybie półrocznym. Raporty zawierają informacje o profilu ryzyka operacyjnego PKO BP SA wynikającego z procesu identyfikacji i oceny zagrożeń, o wynikach pomiaru i monitorowania ryzyka operacyjnego oraz zdarzeniach operacyjnych i ich skutków finansowych.

4.3.5. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko poniesienia sankcji prawnych, powstania strat finansowych bądź utraty reputacji lub wiarygodności wskutek niezastosowania się PKO BP SA, pracowników PKO BP SA lub podmiotów działających w jego imieniu do przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez PKO BP SA standardów postępowania, w tym norm etycznych.

Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest utrwalanie wizerunku PKO BP SA jako instytucji:

- działającej zgodnie z prawem i przyjętymi standardami postępowania,
- godnej zaufania,
- uczciwej i rzetelnej,

⁷ Rezerwa płynności jest to różnica pomiędzy najbardziej płynnymi aktywami a oczekiwaniami i potencjalnymi zobowiązaniami, które stają się wymagalne w danym horyzoncie czasu.

poprzez eliminowanie ryzyka braku zgodności, przeciwdziałanie możliwości wystąpienia utraty reputacji lub wiarygodności PKO BP SA, a także przeciwdziałanie ryzyku wystąpienia strat finansowych lub sankcji prawnych mogących być rezultatem naruszenia przepisów i norm postępowania.

4.3.6. Adekwatność kapitałowa

Adekwatność kapitałowa jest stanem, w którym wysokość posiadanej przez PKO BP SA bazy kapitałowej jest wystarczająca do spełnienia wymagań regulacyjnych w zakresie wymogów kapitałowych (tzw. filar I) oraz kapitału wewnętrznego (tzw. filar II).

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymywanie, w sposób ciągły, kapitału na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności PKO BP SA.

Proces zarządzania adekwatnością kapitałową PKO BP SA obejmuje:

- określanie i monitorowanie listy istotnych rodzajów ryzyka,
- wyznaczanie kapitału wewnętrznego na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka oraz łącznego kapitału wewnętrznego,
- ustalanie łącznego kapitału wewnętrznego koniecznego do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka,
- wykonywanie testów warunków skrajnych adekwatności kapitałowej,
- monitorowanie, raportowanie, prognozowanie i limitowanie adekwatności kapitałowej,
- dokonywanie alokacji kapitału wewnętrznego na linie biznesowe dla celów analiz rentowności,
- wykorzystywanie narzędzi wpływających na poziom adekwatności kapitałowej (w tym: narzędzi wpływających na poziom funduszy własnych, skalę pomniejszych funduszy własnych oraz wysokość portfela kredytowego).

Głównymi miernikami adekwatności kapitałowej są:

- współczynnik wypłacalności, którego minimalny poziom, zgodnie z ustawą Prawo bankowe, wynosi 8%,
- relacja funduszy własnych do kapitału wewnętrznego, której dopuszczalny minimalny poziom, zgodnie z ustawą Prawo bankowe, wynosi 1,0.

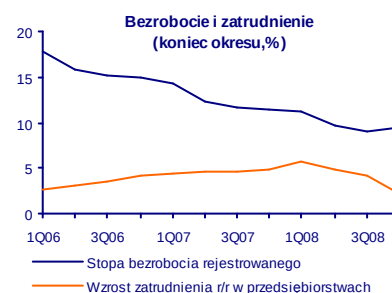
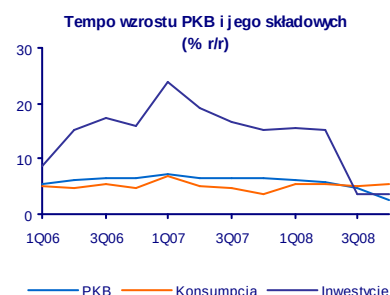
Poziom adekwatności kapitałowej PKO BP SA w 2008 roku utrzymywał się na bezpiecznym poziomie, istotnie powyżej ustawowych limitów.

4.4 UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

Otoczenie makroekonomiczne

W IV kwartale 2008 roku:

- wraz z silnym spowolnieniem gospodarki światowej nastąpiło gwałtowne osłabienie dynamiki wzrostu gospodarczego do poniżej 3% r/r, wobec blisko 6% w pierwszej połowie 2008 roku, przy znaczącym osłabieniu zarówno eksportu jak i popytu krajowego,
- w słabszym tempie niż w poprzednich kwartałach kontynuowana była poprawa sytuacji dochodowej gospodarstw domowych (roczne tempo wzrostu wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło średnio 7%, po marcowej waloryzacji świadczeń społecznych, emerytury i renty pracownicze zwiększyły się o prawie 11% w skali roku), następowało znaczne wyhamowanie tempa wzrostu zatrudnienia oraz od listopada notowany był wzrost stopy bezrobocia rejestrowanego (do 9,5% w końcu grudnia),
- inflacja mierzona wskaźnikiem CPI spadła do 3,3% r/r w grudniu z 4,5% r/r we wrześniu, spadek wskaźnika inflacji wynikał przede wszystkim z silnego spadku cen paliw w wyniku gwałtownego spadku cen ropy naftowej na rynkach światowych,
- nastąpił dynamiczny wzrost depozytów, o które intensywnie zabiegały banki działając pod presją sytuacji płynnościowej oraz ograniczonego dostępu do finansowania na rynku międzybankowym. W ciągu IV kwartału depozyty ogółem wzrosły o 31,4 mld zł i był to najwyższy ich kwartalny przyrost w 2008 roku. Głównym czynnikiem ich wzrostu były depozyty gospodarstw domowych, które w IV kwartale zwiększyły się o ponad 26 mld zł i osiągnęły roczne tempo wzrostu ok. 26%. Depozyty przedsiębiorstw wzrosły o 6,7 mld zł, ale ich roczne tempo wzrostu wyniosło jedynie ok. 3,7%.

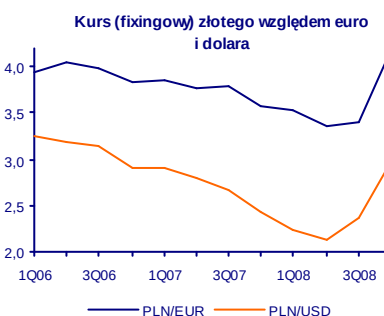
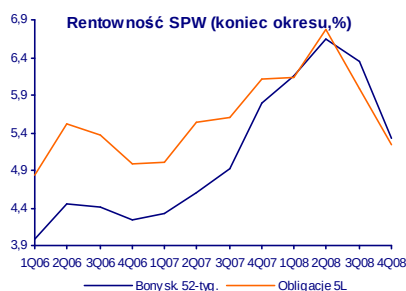
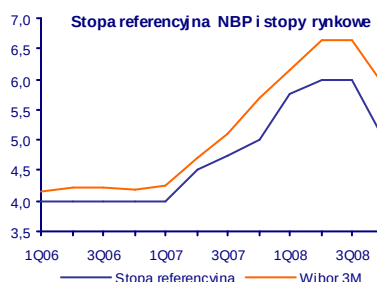
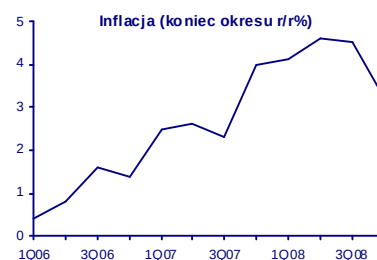

- szybko przyrastał wolumen kredytów, odnotowano najwyższy kwartalny przyrost wartości portfela kredytowego, który jednak w większości wynikał z silnej deprecjacji złotego, zwiększającej wartość złotych kredytów udzielonych w walutach obcych. W ciągu IV kwartału kredyty ogółem wzrosły o ok. 68 mld zł, z czego ponad 43 mld zł, stanowił przyrost wynikający jedynie ze zmiany kursu walutowego. Kredyty mieszkaniowe wzrosły o ponad 39 mld zł, w tym prawie połowa przyrostu (tj. 18 mld zł) była efektem deprecjacji złotego, a we wzroście kredytów dla podmiotów gospodarczych, który wyniósł 19,2 mld zł, aż 64% (tj. 12 mld zł) to rezultat efektu kursowego. Tak wysoki nominalny przyrost wolumenów portfeli kredytowych w IV kwartale przełożył się na wyższe niż w 2007 roku roczne tempo ich wzrostu. Wartość kredytów ogółem zwiększyła się o ok. 37% r/r, kredytów dla gospodarstw domowych o ok. 44,8% r/r, w tym kredytów mieszkaniowych o ponad 63% r/r, a wolumen kredytów dla przedsiębiorstw wzrósł o 29,2% r/r.

- Rada Polityki Pieniężnej obniżyła stopy procentowe o 100 pkt. baz. do poziomu 5,25% w przypadku stopy referencyjnej NBP.

Na działalność i wyniki Grupy Kapitałowej PKO BP SA w IV kwartale 2008 roku wpływ też miały czynniki makroekonomiczne na Ukrainie, gdzie działa spółka zależna PKO BP SA – Kredobank SA, wśród których wyróżnić należy:

- gwałtowny wzrost ryzyka kryzysu walutowego w warunkach braku dostępu do finansowania zagranicznego w efekcie globalnego kryzysu finansowego, przy bardzo wysokim poziomie zadłużenia zagranicznego podmiotów gospodarczych i pewnym uelastycznieniu systemu kursowego, w sytuacji zagrożenia zbyt silnego spadku rezerw walutowych kraju (przy niemożności powstrzymania presji deprecjacyjnej na kurs hrywny),
- załamanie tempa wzrostu gospodarczego i perspektywy silnej recesji gospodarki w 2009 roku,
- deprecjację kursu ukraińskiej hrywny o ponad 58%, tj. wzrost kursu na koniec IV kwartału do 7,7 UAH/USD, wobec 4,86 UAH/USD na koniec III kwartału,
- silne pogorszenie się sytuacji sektora bankowego w warunkach pogorszenia dostępności finansowania zagranicznego (istotnego czynnika dotychczasowego wzrostu), gwałtownego wzrostu ryzyka kredytowego (recesja gospodarki i osłabienie kursu walutowego), problemów płynnościowych,
- informacje o wycofywaniu przez klientów depozytów bankowych w obawie przed kryzysem bankowym,
- przyznanie przez MFW pożyczki w celu stabilizowania sytuacji makroekonomicznej i sektora finansowego łącznie z możliwością wykorzystania środków na dokapitalizowanie sektora bankowego.

Sytuacja na rynku finansowym

W IV kwartale 2008 roku nastąpił spadek rentowności bonów skarbowych o ponad 100 pkt. baz. oraz obligacji w skali od 85 pkt. baz. w przypadku obligacji 2-letnich do 45 pkt. baz. w przypadku obligacji 10-letnich. Natomiast w październiku doszło do silnej, choć okresowej, korekty wzrostowej rentowności obligacji (od 125 do 170 pkt. baz.). Wzrost cen polskich papierów skarbowych w skali kwartału, szczególnie na krótkim końcu krzywej dochodowości, był efektem rozpoczęcia cyklu rozluźniania polityki pieniężnej i rosnących oczekiwań odnośnie skali i tempa kolejnych obniżek stóp procentowych NBP. Inwestorzy zagraniczni zmniejszyli swoje zaangażowanie w polskie obligacje o 7 mld zł (łącznie o 23 mld zł w ciągu roku), co było determinowane przez następujące czynniki:

- pogarszające się perspektywy gospodarcze i fiskalne, w tym zagrożenia dla realności wykonania budżetu państwa w 2009 roku (ryzyko jego nowelizacji w trakcie roku),
- rosnące potrzeby pożyczkowe brutto polskiej i światowej gospodarki,
- niepewna i pogarszająca się sytuacja globalna,
- wzrost awersji inwestorów do ryzyka.

Następujący w ostatnich dwóch miesiącach roku spadek rentowności – wspierany rozluźnianiem polityki pieniężnej przez RPP, ograniczony był przez:

- bieżące i oczekiwane w 2009 roku potrzeby pożyczkowe,
- skalę emisji SPW na rynku pierwotnym,

- słabnące oczekiwania inwestorów na szybkie wejście Polski do strefy euro (co szczególnie negatywnie wpływało na rentowności obligacji długoterminowych).

Rozluźnienie polityki monetarnej w skali globalnej, w tym na rynkach bazowych, skutkowało spadkiem rentowości m.in. obligacji niemieckich (o ponad 100 pkt. baz.), a jednocześnie wspierało wycenę polskich obligacji (w ograniczonym stopniu).

Ponadto, ograniczone zaufanie do kontrahenta, tak na rynku globalnym, jak i na rynku krajowym, skutkowało w październiku wzrostem stawek rynku międzybankowego, a w kolejnych dwóch miesiącach ich spadkiem. Sytuacji tej towarzyszyło utrzymanie wysokich *spreadów* w stosunku do stopy referencyjnej NBP (ok. 90 pkt. baz.).

W IV kwartale br. kurs złotego gwałtownie osłabił się względem euro o ponad 22% (do 4,17 PLN/EUR na koniec grudnia) i o blisko 25% względem dolara (do 2,96 PLN/USD). Deprecjacja złotego była efektem:

- narastającego kryzysu na globalnych rynkach finansowych,
- rozprzestrzeniania się kryzysu także na rynki krajów wschodzących – w tym polski,

przy:

- gwałtownym spowolnieniu gospodarczym oraz
- gwałtownym odpływie kapitału z rynków wschodzących.

W całym kwartale kurs złotego podlegał znaczącym wahaniom podlegając nienotowanej w historii skali zmienności kursu.

Czynniki regulacyjne

Na sytuację finansową i organizacyjną Grupy Kapitałowej PKO BP SA w IV kwartale 2008 roku wpływ miały m.in. następujące nowe inicjatywy:

- „Pakiet zaufania” NBP mający na celu poprawę płynności na rynku międzybankowym m.in. poprzez: umożliwienie prowadzenia zasilających operacji otwartego rynku w formie operacji repo o okresie zapadalności do 3 miesięcy, wprowadzenie operacji SWAP-ów walutowych, wykorzystanie depozytu walutowego jako zabezpieczenia kredytu refinansowego, wprowadzenie modyfikacji w systemie operacyjnym kredytu lombardowego,
- zalecenia KNF dotyczące dokonania przeglądu stosowanych przez banki zasad polityki kredytowej oraz procedur towarzyszących udzielaniu kredytów,
- informacje o prowadzonych przez KNF pracach nad rekomendacją SII (ogłoszona 17 grudnia 2008 roku) oraz rekomendacją T (prace w toku),
- ustawa z dnia 4 września 2008 roku o zmianie ustawy Prawo bankowe (Dz.U. 192 poz. 1179), która nałożyła na banki dodatkowe obowiązki informacyjne w związku z rozszerzeniem dostępu do tajemnicy bankowej (weszła w życie 12 listopada 2008 roku),
- ustawa z dnia 7 listopada 2008 roku o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 209, poz. 1320), która weszła w życie 1 grudnia 2008 roku (wprowadziła m.in. ułatwienia dla przedsiębiorstw rozliczających VAT).

Na sytuację Grupy Kapitałowej PKO BP SA oddziaływały zmiany regulacyjne dokonane na Ukrainie, w tym:

- uchwała nr 319 NBU o dodatkowych działaniach w zakresie działalności banków (z późn. zm.), wprowadzająca szereg ograniczeń mających na celu neutralizację kryzysu finansowego na rynkach globalnych (w tym dotyczących udzielania kredytów w walutach obcych klientom nie posiadającym wpływów w walutach obcych, zrywania lokat terminowych, poziomu marży między kursem kupna i sprzedaży walut),
- uchwała nr 351 NBU o zmianach w Regulaminie trybu ustalania oficjalnego kursu hrywny do walut obcych oraz kursu metali (weszła w życie 28 listopada 2008 roku), która wprowadziła sztywny kurs hrywny wobec dolara,
- uchwała NBU nr 211 „O zmianach w niektórych aktach prawnych Narodowego Banku Ukrainy, wprowadzająca zmiany w zakresie pomniejszania kapitału regulacyjnego banków o wartość bilansową papierów wartościowych funduszy inwestycyjnych”.

Na wyniki ukraińskiego sektora bankowego w następnych okresach będą oddziaływać zmienione od 28 grudnia 2008 roku zasady tworzenia rezerw celowych na kredyty dla osób fizycznych udzielonych w walutach obcych (uchwała nr 406 o zmianach w Regulaminie o trybie tworzenia oraz wykorzystania rezerw z tytułu odszkodowania możliwych strat z tytułu operacji kredytowych banków).

4.5 OPIS GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BP SA

4.5.1. Jednostki ujęte w skonsolidowanych danych finansowych

W skonsolidowanych danych finansowych ujęto PKO BP SA – jednostkę dominującą Grupy Kapitałowej PKO BP SA oraz jego spółki zależne w rozumieniu przepisów MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”.

Tabela 31. Jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej PKO BP SA

Lp.	Nazwa jednostki	Wartość zaangażowania (tys. zł)	Udział w kapitale zakładowym (%)	Metoda konsolidacji
Podmiot dominujący				
1	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna			
Podmioty zależne bezpośrednio				
2	KREDOBANK SA ¹	356 102	98,5619	pełna
3	Powszechnie Towarzystwo Emerytalne BANKOWY SA	205 786	100	pełna
4	Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o.	128 288	100	pełna
5	PKO Inwestycje Sp. z o.o.*	117 813	100	pełna
6	Bankowy Fundusz Leasingowy SA	70 000	100	pełna
7	PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	69 055	75	pełna
8	Inteligo Financial Services SA	59 602	100	pełna
9	Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService SA	55 500	100	pełna
10	Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	18 566	100	pełna
11	PKO Finance AB	172	100	pełna
Podmioty zależne od PKO Inwestycje Sp. z o.o.				
12	Wilanów Investments Sp. z o.o.*	82 981	100	pełna
13	POMERANKA Sp. z o.o. *	19 000	100	pełna
14	PKO Inwestycje - Międzyzdroje Sp. z o.o.*	7 575	100	pełna
15	Baltic Dom 2 Sp. z o.o.	6 619	56	pełna
16	WISŁOK Inwestycje Sp. z o.o.*	2 800	80	pełna
17	Fort Mokotów Sp. z o.o. *	2 040	51	pełna
18	UKRPOLINWESTYCJE Sp. z o.o.	519	55	pełna
Podmiot zależny od Inteligo Financial Services SA				
19	Finanse Agent Transferowy Sp. z o.o. ²	7 600	80	pełna
Podmioty zależne od Bankowego Funduszu Leasingowego SA				
20	Bankowy Leasing Sp. z o.o.	1 309	100	pełna
21	BFL Nieruchomości Sp. z o.o.	1 109	100	pełna

* w pozycji wykazana jest wartość akcji i udziałów w cenie nabycia oraz dokonane dopłaty celowe

1 - wartość zaangażowania oraz udział w kapitale zakładowym KREDOBANK SA uwzględniają akcje XVIII emisji objęte przez PKO BP SA w dniu 31.12.2008 roku, wykazywane w bilansie PKO BP SA w pozycji należności

2 - pozostałe udziały spółki Finanse Agent Transferowy Sp. z o.o. posiada Powszechnie Towarzystwo Emerytalne BANKOWY SA – spółka zależna od PKO BP SA

Dodatkowo, następujące podmioty współzależne oraz stowarzyszone zostały ujęte w skonsolidowanych danych finansowych wg wyceny metodą praw własności.

Tabela 32. Pozostałe jednostki podporządkowane ujęte w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych wg wyceny metodą praw własności

Lp.	Nazwa jednostki	Wartość zaangażowania (tys. zł)	Udział w kapitale zakładowym (%)	Metoda konsolidacji
Podmioty współzależne				
1	CENTRUM HAFFNERA Sp. z o.o.	44 371	49,43	praw własności
2	Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o.	17 498	41,44	praw własności
Podmioty zależne CENTRUM HAFFNERA Sp. z o.o.				
3	Sopot Zdrój Sp. z o.o.*	58 923	100	praw własności
4	Promenada Sopotka Sp. z o.o.	10 058	100	praw własności
5	Centrum Majkowskiego Sp. z o.o.	6 609	100	praw własności
6	Kamienica Morska Sp. z o.o.	976	100	praw własności
Podmioty stowarzyszone				
7	Bank Poczty SA	146 500	25,001	praw własności
8	Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka SA	15 531	37,53	praw własności
9	Ekogips SA – w upadłości	5 400	60,26	praw własności
10	Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	1 500	33,33	praw własności
11	Agencja Inwestycyjna CORP SA	29	22,31	praw własności

* w pozycji wykazana jest wartość akcji i udziałów w cenie nabycia oraz dokonane dopłaty celowe

4.5.2. Opis zmian w organizacji jednostek podporządkowanych

W IV kwartale 2008 roku miały miejsce następujące zdarzenia wpływające na strukturę Grupy Kapitałowej PKO BP SA:

1. objęcie udziałów w podwyższonym kapitale spółki Finanse Agent Transferowy Sp. z o.o.

W dniu 11 grudnia 2008 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Finanse Agent Transferowy Sp. z o.o. o łączną kwotę 7 600 tys. zł. Wszystkie nowe udiały w podwyższonym kapitale Spółki zostały objęte przez Inteligo Financial Services SA – spółkę zależną od PKO BP SA za cenę odpowiadającą wartości nominalnej udziałów.

Po rejestracji podwyższenia kapitału udziałowcami Finanse Agent Transferowy Sp. z o.o. są spółki zależne od PKO BP SA, w tym:

- Inteligo Financial Services SA, które posiada udiały stanowiące 80,33% kapitału zakładowego Spółki i uprawniające do 80,33% głosów na zgromadzeniu wspólników,
- Powszechne Towarzystwo Emerytalne BANKOWY SA (dotychczasowy jedyny udziałowiec Spółki), które posiada udiały stanowiące 19,67% kapitału zakładowego Spółki i uprawniające do 19,67% głosów na zgromadzeniu wspólników.

2. objęcie akcji w podwyższonym kapitale spółki Kredobank SA

W dniu 31 grudnia 2008 roku PKO BP SA objął 13 044 501 852 sztuk akcji w podwyższonym kapitale zakładowym Kredobank SA o łącznej wartości nominalnej 130 445 018,52 UAH. Cena za nabywane akcje, łącznie z kosztami dodatkowymi, wyniosła 48 737 276,17 zł.

W wyniku objęcia ww. akcji udział PKO BP SA w kapitale zakładowym Kredobank SA oraz udział w głosach na walnym zgromadzeniu spółki zwiększył się z 98,1815% na 98,5619%.

3. dokonanie dopłaty do kapitału spółki WISŁOK Inwestycje Sp. z o.o.

W dniu 18 grudnia 2008 roku PKO Inwestycje Sp. z o.o. – spółka zależna od PKO BP SA – dokonała dopłaty do kapitału spółki WISŁOK Inwestycje Sp. z o.o. w wysokości 800 tys. zł.

4.5.3. Transakcje z jednostkami powiązanymi

W IV kwartale 2008 roku PKO BP SA świadczył na warunkach rynkowych na rzecz jednostek powiązanych (podporządkowanych) usługi w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, przyjmowania lokat, udzielania kredytów i pożyczek, emisji dłużnych papierów wartościowych, udzielania gwarancji i bieżących operacji wymiany.

Informacja o transakcjach PKO BP SA z jednostkami powiązanymi, których wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 500 tys. euro, nie wynikających z bieżącej działalności operacyjnej PKO BP SA została przedstawiona w rozdziale 5 niniejszego raportu.

5. POZOSTAŁE INFORMACJE

Dane identyfikacyjne

PKO BP SA z siedzibą Centrali w Warszawie przy ul. Puławskiej 15, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Warszawie pod numerem KRS 0000026438. Spółka posiada numer REGON 016298263 oraz Numer Identyfikacji Podatkowej 525-000-77-38.

Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie sprawozdawczym

PKO BP SA jest bankiem uniwersalnym, działającym na terenie całego kraju i jego działalność podlega takim samym wahaniom sezonowym, jak cała polska gospodarka. Działalność pozostałych spółek Grupy Kapitałowej PKO BP SA również nie wykazuje cech sezonowości lub cykliczności.

Nagrody i wyróżnienia

Nagrody i wyróżnienia przyznane PKO BP SA w IV kwartale 2008 roku:

1. W rankingu prestiżowych kart kredytowych organizowanym przez miesięcznik „Forbes” po raz czwarty wygrała karta PKO *Visa Infinite*.
W rankingu oceniane były 22 karty platynowe i 4 czarne wydane przez banki działające w Polsce. Karta PKO *Visa Infinite* to jedna z najbardziej ekskluzywnych i elitarnych kart kredytowych na świecie. Wydawana jest tylko na zaproszenie banku klientom o wysokim statusie społecznym i zawodowym. Tylko kilka banków w krajach Unii Europejskiej wydaje taką kartę, przygotowaną z myślą o zaspokajaniu potrzeb wąskiego grona osób o wysokim statusie społecznym, zawodowym i materialnym, ale także z intencją budowania prestiżu marki banku - wydawcy. PKO BP SA był pierwszym bankiem w Polsce, który wydał taką kartę. Było to we wrześniu 2005 roku. Obecnie czarną kartą PKO BP SA posługuje się około 500 osób. Oprócz międzynarodowego prestiżu karta zapewnia wygodę, elastyczność i pełną swobodę finansową. Karta zapewnia też usługi dodatkowe, jak pakiet ubezpieczeń, zwrot kosztów leczenia, usługi *MC Global Service* czy *Prioryty Pass*. Limit kredytowy karty PKO *Visa Infinite* może sięgać nawet miliona złotych. Jest on ustalany indywidualnie, stosownie do możliwości oraz potrzeb posiadacza. W rankingu wysoko oceniano usługi dodatkowe do kart, dostępność kart – im trudniej je zdobyć, tym wyższa była ocena, koszty wydania i użytkowania, wymagania finansowe i funkcjonalność karty.
2. Już po raz drugi stołeczny Ratusz przyznał tytuły Mecenasa Kultury Warszawy. Jednym z tegorocznych laureatów został PKO BP SA. Tytuł mecenasa jest przyznawany osobom i instytucjom, które wsparły organizację przedsięwzięcia kulturalnego w Warszawie. PKO BP SA otrzymał tytuł "za największy wkład finansowy w organizację przedsięwzięć kulturalnych". PKO BP SA pomógł sfinansować publikację albumu fotografii z Powstania Warszawskiego Eugeniusza Lokajskiego „Broka”.
3. PKO BP SA został laureatem IV edycji Ogólnopolskiego Programu Certyfikującego „Firma Przyjazna Klientowi”, co oznacza zaliczenie go do grona TOP 20 firm i instytucji zasługujących na to miano, a także oznacza otrzymanie wyróżnienia w postaci godła promocyjnego. Program organizowany jest przez Fundację Instytut Zarządzania w Warszawie we współpracy z partnerami merytorycznymi: firmą badawczą TNS OBOP oraz firmą *Researcher by Call Center Poland*. Zgłaszając się do niego, firmy chcą uzyskać potwierdzenie wysokiej jakości obsługi i skuteczności realizowanych założeń polityki zarządzania relacjami z klientami.
4. PKO BP SA po raz kolejny wygrał ranking „Rzeczpospolitej” najmocniejszych marek branży finansowej. Pozycję tę utrzymuje już od trzech lat. W kategorii najcenniejszych marek w Polsce PKO BP SA zajmuje drugie miejsce. Markę PKO BP SA wyceniono na kwotę 2,3 mld zł. Wartość marki PKO BP SA w stosunku do ubiegłego roku wzrosła o 55 proc.

Informacja o emisji, wykupie i spłacie dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W IV kwartale 2008 roku spółka Bankowy Fundusz Leasingowy SA zwiększyła zadłużenie z tytułu emisji obligacji do kwoty 600 mln zł, przeznaczając środki pieniężne na terminowy wykup zapadających serii obligacji oraz na finansowanie działalności bieżącej. W IV kwartale 2008 roku Spółka wyemitowała 35 500 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 355 mln zł oraz wykupiła 25 500 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 255 mln zł.

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA

Raport kwartalny za III kwartał 2008 roku został przekazany do KNF w dniu 7 listopada 2008 roku.

Zgodnie z wiedzą PKO BP SA, akcjonariuszem posiadającym bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku

jest Skarb Państwa, który posiada 512 435 409 akcji PKO BP SA. Oznacza to, że udział procentowy Skarbu Państwa w kapitale zakładowym PKO BP SA wynosi 51,24% i jest zgodny z udziałem procentowym w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy PKO BP SA na dzień przekazania raportu.

Tabela 33. Stan posiadania akcji PKO BP SA

Akcjonariusz	Udział w liczbie głosów na WZA na dzień przekazania poprzedniego raportu kwartalnego	Liczba akcji na dzień przekazania poprzedniego raportu kwartalnego	Zmiana udziału w pp. w okresie od przekazania poprzedniego raportu kwartalnego	Udział w liczbie głosów w % na WZA na dzień przekazania raportu	Liczba akcji na dzień przekazania raportu
Skarb Państwa	51,24%	512 435 409	0,0 pp.	51,24%	512 435 409

Zmiany w stanie posiadania akcji PKO BP SA i uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące

Tabela 34. Akcje PKO BP SA będące w posiadaniu członków Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku według stanu na dzień przekazania raportu

Lp.	Imię i nazwisko	Liczba akcji na dzień przekazania poprzedniego raportu	Nabycie	Zbycie	Liczba akcji na dzień przekazania raportu
I. Zarząd PKO BP SA					
1.	Jerzy Pruski, prezes Zarządu Banku	-----	-----	-----	-----
2.	Bartosz Drabikowski, wiceprezes Zarządu Banku	-----	-----	-----	-----
3.	Krzysztof Dresler, wiceprezes Zarządu Banku	-----	-----	-----	-----
4.	Tomasz Mironczuk, wiceprezes Zarządu Banku	-----	-----	-----	-----
5.	Jarosław Myjak*, wiceprezes Zarządu Banku	x	x	x	-----
6.	Wojciech Papierak, wiceprezes Zarządu Banku	2500	-----	-----	2500
7.	Mariusz Zarzycki, wiceprezes Zarządu Banku	-----	-----	-----	-----
II. Rada Nadzorcza PKO BP SA					
1.	Marzena Piśczek, przewodniczący Rady Nadzorczej Banku	-----	-----	-----	-----
2.	Eligiusz Jerzy Krześniak, wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku	-----	-----	-----	-----
3.	Jan Bossak, członek Rady Nadzorczej Banku	-----	-----	-----	-----
4.	Jerzy Osiatyński, członek Rady Nadzorczej Banku	-----	-----	-----	-----
5.	Urszula Pałaszek, członek Rady Nadzorczej Banku	-----	-----	-----	-----
6.	Roman Sobiecki, członek Rady Nadzorczej Banku	-----	-----	-----	-----
7.	Ryszard Wierzbą, członek Rady Nadzorczej Banku	-----	-----	-----	-----

* Członek Zarządu Banku, który objął funkcję po dniu publikacji poprzedniego raportu. Na dzień objęcia funkcji, tj. 15 grudnia 2008 roku nie posiadał akcji PKO BP SA

Informacje o zawarciu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi o wartości powyżej 500 000 euro - jeżeli nie są one transakcjami typowymi i rutynowymi

Realizując zapisy Umowy Dzierżawy zawartej w dniu 7 grudnia 1995 roku (zmienianej Aneksami od Nr 1 do Nr 41) ze spółką zależną Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o., PKO BP SA dokonał w IV kwartale 2008 roku na rzecz Spółki płatności w łącznej wysokości brutto 12,6 mln zł. Łączna wysokość wynagrodzenia Spółki w 2008 roku wyniosła 49,2 mln zł. Przedmiotem umowy jest określenie warunków najmu powierzchni użytkowej budynku położonego przy ul. Puławskiej 15 w Warszawie. Płatności dotyczyły czynszu z tytułu najmu, opłat eksploatacyjnych oraz opłat za sprzątanie powierzchni wspólnych. Ze względu na kompleksowe uregulowanie kwestii współpracy pomiędzy stronami, umowa nie jest umową typową oraz rutynową, wynikającą z bieżącej działalności stron.

Skutki zmian w strukturze jednostki gospodarczej, w tym w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, przejęcia lub sprzedaży jednostek grupy kapitałowej, inwestycji długoterminowych, podziału, restrukturyzacji i zaniechania działalności

Skutki zmian w strukturze jednostki gospodarczej, w tym w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, przejęcia lub sprzedaży jednostek grupy kapitałowej zostały opisane w punkcie 4.5.2 sprawozdania.

Czynniki, które będą miały wpływ na przyszłe wyniki finansowe w perspektywie co najmniej kwartału

Na wyniki PKO BP SA i Grupy Kapitałowej PKO BP SA w perspektywie najbliższych kwartałów wpływać będą procesy gospodarcze, jakie będą zachodzić w Polsce i w gospodarce światowej oraz reakcje na

nie rynków finansowych. Duże znaczenie dla przyszłych wyników mieć będzie polityka stóp procentowych realizowana przez Radę Polityki Pieniężnej, a także przez inne największe banki centralne.

Informacje o udzieleniu przez emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce od niego zależnej, jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji stanowi równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta

W IV kwartale 2008 roku jednostki zależne PKO BP SA nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki ani nie udzieliły gwarancji jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, których łączna wartość stanowiłaby równowartość 10% kapitałów własnych PKO BP SA.

Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku łączna wartość postępowań sądowych w IV kwartale 2008 roku, w których PKO BP SA jest pozwany wynosiła 319 543 tys. zł (po zaokrągleniu), a kwota łącznej wartości postępowań sądowych z powództwa PKO BP SA wynosiła 74 981 tys. zł (po zaokrągleniu). Z udziałem PKO BP SA nie toczą się postępowania sądowe, których wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej nie prowadziły postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań albo wierzytelności, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych PKO BP SA.

Zintegrowany System Informatyczny PKO BP SA

Do najważniejszych zadań realizowanych w IV kwartale 2008 roku w ramach prac projektu Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI) należy zaliczyć:

- w zakresie rozwoju funkcjonalnego O-ZSI - większość prac systemowych projektu dotyczyła rozwoju funkcjonalności w kolejnych wersjach oprogramowania oraz uściślenia założeń dla następnych wersji; rozpoczęto również prace nad stworzeniem oprogramowania dla wersji przewidzianej do wdrożenia w I kwartale 2009 roku.

Stanowisko Zarządu PKO BP SA w zakresie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok

PKO BP SA nie przekazywał do publicznej wiadomości prognozy wyników na 2008 rok.

Informacja dotycząca wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy

Zarząd Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej w podjętej w dniu 1 grudnia 2008 roku uchwale zadeklarował, że zamierza wystąpić do Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z wnioskiem o wstrzymanie wypłaty dywidendy z zysku za 2008 rok.

Inne informacje, które wystąpiły po dacie bilansu

1. W dniu 6 stycznia 2009 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym została zarejestrowana spółka Bankowy Faktoring SA. Kapitał zakładowy spółki wynosi 1 mln zł. Wszystkie akcje w kapitale zakładowym Spółki objęło Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA – spółka zależna od PKO BP SA za cenę 1 330 tys. zł.
2. W związku z Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniem Akcjonariuszy Kredobank SA obejmującym podjęcie uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Kredobank SA, w dniu 16 lutego 2009 roku Zarząd PKO BP SA podjął uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na objęcie przez PKO BP SA akcji w kapitale zakładowym Kredobank SA do kwoty 133 mln USD z jednoczesną przedterminową spłatą wszystkich udzielonych Kredobank SA przez PKO BP SA pożyczek podporządkowanych w łącznej kwocie 38 mln USD.

Inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego emitenta i ich zmian

1. W dniu 9 grudnia 2008 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę powołującą Pana Jarosława Myjaka do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu PKO BP SA z dniem 15 grudnia 2008 roku. Zgodnie z podjętą uchwałą Pan Jarosław Myjak został powołany do pełnienia wskazanej funkcji w PKO BP SA na wspólną kadencję Zarządu, rozpoczętą z dniem 20 maja 2008 roku.

2. W wyniku uzyskania zgód korporacyjnych oraz złożenia przez PKO BP SA w dniu 28 listopada 2008 roku oferty dotyczącej nabycia 99,92% akcji AIG Bank Polska S.A. i 100% akcji spółki AIG Credit S.A., PKO BP SA znalazł się w fazie negocjacji - bez prawa wyłączności - mających na celu nabycie akcji ww. spółek. W przypadku zawarcia umowy nabycia akcji, ich nabycie nastąpi po spełnieniu wymogów wynikających z przepisów prawa polskiego. Nabycie akcji spółek nastąpi ze środków własnych PKO BP SA. W przypadku zawarcia umowy dotyczącej nabycia ww. akcji lub niedojścia do skutku opisanej transakcji PKO BP SA poinformuje o tych faktach w raporcie bieżącym.

20 luty 2009

Danuta Szymańska

Dyrektor Banku

.....
(podpis)